ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLA RADOSTNÉHO UČENÍ

zpracovaný podle RVP ZV

Základní škola a Mateřská škola Hradištko, okres Nymburk

Obsah

I. Identifikační údaje ... 1
II. Charakteristika školy ... 2
1. Historie školy ... 2
2. Úplnost a velikost školy ... 2
3. Vybavení školy ... 2
4. Charakteristika pedagogického sboru ... 4
5. Charakteristika žáků ... 4
6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 4
7. Servisní služby ... 5
III. Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 6
1. Zaměření školy ... 6
2. Projekty ... 7
3. Výchovné a vzdělávací strategie (kompetence) ... 8
4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 13
5. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných ... 16
6. Průřezová témata ... 18
7. Učební plán ... 22
IV. Vzdělávací oblasti ... 23
1. Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura ... 24
2. Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk ... 42
3. Matematika a její aplikace – Matematika ... 48
4. Informatika ... 64
5. Člověk a jeho svět – Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda ... 69
6. Umění a kultura – Hudební výchova a Výtvarná výchova ... 87
7. Člověk a zdraví – Tělesná výchova ... 99
8. Člověk a svět práce – Pracovní činnosti ... 109
V. Hodnocení a klasifikace žáků ... 116
VI. Autoevaluace školy ... 123

I. Identifikační údaje

název školy	Základní škola a Mateřská škola Hradištko, okres Nymburk
adresa školy	Hradištko 86, 28912 Sadská
ředitel školy	Mgr. Marcela Zelenková
telefon	325 598 050
email	info@skola-hradistko.cz
web	www.skola-hradistko.cz
IZO	002002795
REDIZO	600050726
IČ	70991201
zřizovatel školy	Obec Hradištko
adresa zřizovatele	Hradištko 642, 28912 Sadská
starosta	Ing. Vlastimil Šesták
telefon	325 598 123
email	ou@hradistko-kersko.cz
platnost dokumentu	od 1. září 2025
verze	5.
pedag. rada projednala	28. 8. 2025

Takto zpracovaný školní vzdělávací program je zpracován na základě RVP pro ZV 2021 a je považován za otevřený dokument, který se bude ověřovat a dotvářet praxí. Je vypracován podle nejlepšího vědomí pedagogů ZŠ Hradištko a na základě jejich dosavadních zkušeností. Po začlenění do výuky bude upravován podle aktuálních zkušeností.

II. Charakteristika školy

Základní škola Hradištko je školou malotřídního rázu, poskytující základní vzdělání dětem od 1. do 5. ročníku základní školy. ZŠ Hradištko nabízí všem svým žákům a jejich rodičům i provoz ranní a odpolední školní družiny. Kapacita školní družiny je 30 žáků.

Od 15. 5. 2015 je součástí školy Mateřská škola a je příspěvkovou organizací, sdružující 5 organizačních součástí: základní školu, mateřskou školu, školní družinu, školní výdejnu ZŠ a školní výdejnu MŠ. Od tohoto data je škola zařazena v rejstříku škol pod názvem Základní škola a Mateřská škola Hradištko, okres Nymburk.

1. Historie školy

Malotřídní škola v Hradištku byla postavena 1894 jako dvoutřídní škola podle návrhu Josefa Fialy z Poděbrad nákladem 7 500 zlatých, a to v rekordním čase pěti měsíců. Slavnostně byla otevřena 8. září 1894. Při této příležitosti byl škole předán a před předáním vysvěcen školní prapor, který občané své škole věnovali. Stuhu na tento prapor nechala vyšít kněžna z Hohenlohe – Schillingsfürstu. Tento prapor je dodnes zachován jako vzácná školní relikvie a je používán při slavnostních událostech školy. Škola nesla v průčelí budovy heslo „Bohu a vlasti“, které muselo být v době okupace odstraněno.

Škola fungovala až do roku 1974, kdy byla pro malý počet žáků uzavřena. Po 17. listopadu 1989 došlo k řadě změn v našem státě. Za velmi pozitivní změnu bylo možno považovat také souhlas příslušných orgánů se zřizováním vesnických malotřídních škol. V roce 1991 se z podnětu Obecního úřadu Hradištko v čele se starostou Josefem Zelenkou a za podpory obecního zastupitelstva a místních občanů jednalo o znovuotevření školy v obci. Slouží ke cti občanů Hradištka, že obec, která měla již od roku 1807 svou stálou školu, a která před více než sto lety, roku 1894, postavila školu novou, dokázala využít první možné příležitosti a školu znovu otevřela. 1. září 1992 tak byla slavnostně otevřena opravená a moderně vybavená školní budova. V létě 2025 byla na pozemku školy postavena druhá budova, která byla 1. září 2025 slavnostně uvedena do provozu. Od září 2025 tedy škola disponuje dvěma budovami – budovou I. a budovou II.

2. Úplnost a velikost školy

Základní škola Hradištko je školou malotřídní. Výuka probíhá ve čtyřech třídách (učebnách). Spojování ročníků do jednotlivých tříd vždy odpovídá rovnoměrnému rozdělení počtu žáků v daném školním roce, případně se řídí počtem žáků v prvním ročníku nebo počtem žáků s individuálními vzdělávacími potřebami. Do školy také dojíždějí žáci z nedalekého Kerska, Sadské a okolních obcí. Prostory školy jsou přizpůsobeny pro 75 žáků.

3. Vybavení školy

Materiální

Škola je velmi dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami. Každá učebna je vybavena výškově nastavitelným nábytkem. Pro svoji prostornost je v jedné učebně instalována počítačová třída s 10 počítači. Při výuce předmětů je využíván výukový software. Žákům i pedagogům je k dispozici velmi dobře vybavená školní knihovna. Veškeré učebnice a pracovní sešity, výukový SW a ostatní pomůcky jsou průběžně doplňovány o nové.

Škola je dále vybavena interaktivními tabulemi, dataprojektory, tiskárnou, kopírkou, tablety, klavírem a mnoha sportovními potřebami. V budově I. jsou v obou učebnách koberce určené k relaxaci.

Prostorové

Škola využívá dvě budovy – budovu I. a budovu II.

Budova I.
V budově I. jsou dvě prostorné učebny, kabinet, sklad pomůcek, chodba, šatna, oddělené toalety pro žáky a pro učitele, kotelna a úklidová místnost.

Plochy a vybavení

Učebna I:	70 m^2
Učebna II:	70 m^2
Kabinet:	20 m^2
Chodba:	12 m^2
Šatna:	6 m^2
Osvětlení:	zářivkové, umístěné u stropu
Větrání:	přímé, větratelné okny
Podlaha:	parkety, linoleum, koberec, dlažba
Stínění:	rolety
Vytápění:	panely

V šatně a v chodbě jsou skříňky pro žáky, v chodbě je také botník.
V obou učebnách je umyvadlo a klimatizace.

Budova II.
Budova II. je bezbariérová. Nachází se v ní dvě učebny, sborovna, vstupní hala/šatna, oddělené toalety pro žáky a pro učitele, samostatná toaleta pro osoby se zdravotním postižením a technické zázemí.

Vstupní hala:	34,29 m^2
Učebna III:	41,27 m^2
Učebna IV:	41,27 m^2
Sborovna:	26,81 m^2
Toalety č.1:	6,31 m^2
Toalety č. 2:	6,26 m^2
Toaleta pro osoby se zdravotním postižením:	4,40 m^2
Toaleta pro učitele:	2,59 m^2
Celková plocha budovy II:	163,82 m^2
Osvětlení:	zářivkové, umístěné u stropu
Větrání:	přímé, větratelné okny
Podlaha:	linoleum, dlažba
Stínění:	venkovní žaluzie
Vytápění:	podlahové

Zastavěná plocha pozemku budovy I. je 246 m^2, budovy II. Je 163,82 m^2.
Školní pozemek má 2 000 m^2. Je umístěn proti budově školy. Nachází se zde asfaltové hřiště, domek na sportovní potřeby a další sportovní a herní prvky. Na tomto hřišti děti tráví přestávky, tělesnou výchovu a své aktivity tu má i školní družina.

Škola nemá tělocvičnu. Hodiny tělesné výchovy probíhají co nejvíce venku na hřišti nebo za nepříznivého počasí ve třídách. Tělesná výchova probíhá také na fotbalovém a víceúčelovém hřišti a ve volné přírodě. V zimním období je tělesná výchova řešena formou plaveckého výcviku.

Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném režimu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou. Pro výuku nejen informatiky, ale i dalších předmětů je určena učebna výpočetní techniky. Počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci a učitelé přístup na internet. Počítače jsou připojeny k tiskárně.

Hygienické

V budově I. tvoří sociální zázemí pro dívky dvě kabinky s toaletou, z nichž jedna je vybavena bidetovou sprškou. Chlapci mají na toaletách jednu kabinku a jedno pisoárové stání. Na obou toaletách jsou dvě umyvadla. Další samostatná toaleta je pro personál.

V budově II. jsou na dívčích toaletách dvě kabinky a dvě umyvadla, jeden záchod je vybavený bidetovou sprškou. Na chlapeckých toaletách je jedna kabinka, dva pisoáry a dvě umyvadla.

Škola je napojena na obecní vodovod. Dodržování pitného režimu ve škole funguje po dohodě s rodiči. Žáci si dostatek pití nosí z domova. Pokud z nějakého důvodu pití chybí, škola žákům pití poskytne nebo zajistí. Pro odpočinek jsou v budově I. k dispozici koberce. Přes celý rok slouží k relaxaci a odpočinku školní hřiště se zahradou.

Údržba školy

Údržbu budovy, topení, starost o okolí školy vykonávájí na vedlejší pracovní poměr 2 školníci. Uklízečka je zaměstnankyní Obecního úřadu Hradištko.

4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, 2 učitelky a vychovatelka školní družiny. Ředitelka i zástupkyně pracují současně též jako učitelky, ředitelka je také koordinátorem enviromentální výchovy. Dvě učitelky a vychovatelka jsou plně aprobované.

Pro práci se žáky je důležité nejen to, zda má učitel příslušnou aprobaci, ale především to, jak je učitel komunikativní vůči žákům, rodičům a ostatním pedagogům, zdá má schopnost diagnostikovat žáky a motivovat je k činnostem a ke vzdělávání, zda dokáže udržet v kolektivu konstruktivní pracovní atmosféru, a také zda je ochoten se dále průběžně vzdělávat a hodnotit svou vlastní práci.

Pedagogové se při vzdělávání a výchově žáků i nadále vzdělávají, a to hlavně v oblasti psychologie, pedagogiky a sociální výchovy. Nezbytnou nutností je sledování moderních metod v didaktice předmětů a v neposlední řadě je i soustavný rozvoj počítačové gramotnosti.

Vzhledem k postavení školy v obci je důležité zapojení školy do dění v obci a udržování jejích tradic, na čemž má zásluhu právě a především pedagogický sbor.

5. Charakteristika žáků

Kromě žáků z Hradištka dojíždí do školy i děti z Kerska, ze Sadské a dalších okolních obcí. Do školy dochází děti z celého spektra žákovské populace, od dětí mimořádně nadaných po děti s SPU, či SPCH. Škola spolupracuje s PPP Nymburk a dalšími poradenskými středisky. Eventuální plány pedagogické podpory či individuální vzdělávací plány jsou pravidelně aktualizovány, doplňovány a konzultovány s příslušnou PPP.

6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Zákonní zástupci jsou informováni o výsledcích vzdělávání prostřednictvím školního informačního systému Edookit, žákovských knížek, na třídních schůzkách, při osobních konzultacích a telefonicky či emailem na základě vzájemné dohody pedagoga s rodiči. Vztah školy a rodičů je úzký, rodiče se účastní chodu školy, mají možnost kdykoliv navštívit výuku a aktivně se podílejí na akcích školy. Má-li žák diagnostikované SPU nebo SPCH, je spolupráce s rodiči ještě užší a pravidelnější, kdy dochází ke společným konzultacím za účelem korekce těchto poruch.

Škola spolupracuje se zájmovými spolky a firmami, které v obci a okolí působí. Mezi nejvýznamnější patří Klub důchodců, Myslivecké sdružení Sadská, Lesní ateliér Kuba, TJ Sokol Hradištko, Místní knihovna Hradištko. Vztahy mezi dětmi a starší generací občanů Hradištka jsou upevňovány společnými akcemi, výlety, přizváním do výuky.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ze dne 24. září 2004 s platností od 1. ledna 2005 § 167 a § 168 zřizovatel školy zřizuje Školskou radu. Ve Školské radě zastupuje školu jeden člen pedagogického sboru, jeden člen zvolený z řad rodičů a jeden člen Zastupitelstva Obce Hradištko. Rada se schází přibližně dvakrát za školní rok, popř. dle potřeby. Rodiče se k aktuálnímu dění ve škole mohou vyjádřit samozřejmě osobně, nebo prostřednictvím Školské rady. Základem vzdělávání a výchovy dětí s podpůrnými opatřeními je spolupráce zejména s PPP Nymburk a PPP Praha. V oblasti environmentální výchovy škola spolupracuje s Obcí Hradištko, s Mysliveckým sdružením Sadská a s dalšími organizacemi.

Velmi pravidelná je spolupráce s knihovnou v Hradištku, která se podílí na rozvoji čtenářské gramotnosti, obrazotvornosti a tvořivé fantazie, na vývoji estetického vnímání, poznávání a prožívání. Spolupráce s Plaveckou školou Nymburk, Dopravním hřištěm Nymburk nebo na příklad Základní školou Hořátev, která pravidelné pořádá lehkoatletické závody, nám umožňuje rozvíjet pohybové schopnosti žáků i nad rámec kurikula.

O dění ve škole škola informuje veřejnost online na webových stránkách školy, webových stránkách obce, prostředníctvím Infokanálu obce, na sociálních médiách, na vývěskách, v Novinkách (místním tisku) či v regionálních médiích.

7. Servisní služby

Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Školní družina není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a zájmy žáků. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní školní družina funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. Školní družina pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ apod.).

III. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Škola má svá jistá specifika a klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol, čímž dochází k její profilaci.

1. Zaměření školy

Vycházíme-li z toho, že škola je místem, kde dítě tráví značnou část dne, je pro něj výhodné a potřebné, když rodina a škola o sobě ví a jsou navzájem propojené. Proto je stále důležité pokračovat ve smyslu rodinné školy, která bude v jakémkoliv okamžiku přístupná rodičům. Rodiče mají právo vědět, jak se jejich dítě učí, jak je vedena výuka, úzká spolupráce s rodiči je nutná a žádoucí.

Vzděláváme všechny žáky, včetně žáků s podpůrnými opatřeními, vytváříme podmínky pro rozvoj talentovaných žáků, péči věnujeme všem žákům.

Vedeme žáky k dodržování stanovených i domluvených pravidel, zejména školního řádu a pravidel spolupráce při vyučování.

Efektivními metodami vedeme žáky k získávání smysluplných vědomostí a dovedností – využíváme metod kooperativního a projektového vyučování, které vede žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci a pochopení, odpovědnosti, tvořivosti, empatii, hodnocení a sebehodnocení, sounáležitosti a vzájemného respektu. Nabízíme žákům dostatek možností a podnětů, aby se sami učili a objevovali svět kolem sebe. Cílem je získat žáky pro vzdělávání, využít jejich přirozenou zvídavost a vzbudit v nich chuť poznávat.

Dalším cílem je docílit u žáků pocitu uspokojení z odvedené práce, z vlastního pokroku. Klademe důraz na rozvoj individuálních schopností žáků, na využití těchto schopností v týmové práci a na celkový rozvoj osobnosti. Je pro nás důležité na šíření kladného vztahu k životu v nejširším slova smyslu. Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Vedeme žáky k poznávání historie obce a jejího okolí, k udržování místních tradic a obyčejů, také k environmentální výchově nejen ve vztahu ke svému nejbližšímu okolí. Vedeme žáky k poznání, že všechno spolu souvisí.

Klademe důraz na jazykovou výchovu, vytváříme kladný vztah k jazyku jako takovému, k českému jazyku především. Anglický jazyk je vyučován od druhého ročníku, dřív mají děti možnost navštěvovat kroužek angličtiny.

Rozvíjíme počítačovou gramotnost, podporujeme využívání digitálních technologií ve všech předmětech, nejen při výuce informatiky. Vedeme žáky k bezpečnému využívání komunikačních a informačních technologií.

Podporujeme žáky nejen v oblasti intelektuální, ale i v jiných oblastech lidského života. Velký prostor je věnován estetické výchově či dramatické výuce. Podporujeme žáky s nadáním – hudebním, manuálním, sportovním a dalším.

Rozvíjíme sportovní a pohybové schopnosti, vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu, provozujeme spontánní pohybové aktivity o přestávkách a v družině. Účastníme se sportovních soutěží a kulturních akcí.

Soustavně pracujeme na rozvoji silných stránek školy a eliminaci a nápravě toho, co považujeme za nedostatky.

2. Projekty

Téma projektu volí vyučující podle práce jednotlivých oddělení, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti a obci. Některé projekty jsou třídní, jiné školní.

Tradice v obci

Památka zesnulých a Halloween: jednodenní až dvoudenní projekt 1. - 5. ročníku s přespáním ve škole, karnevalem, podzimními aktivitami. 1. a 2. ročník se zaměřuje na tradice v českých zemích – Památku zesnulých, 3. – 5. ročník rozšiřuje znalost reálií anglicky mluvících zemí a konverzační schopnost v angličtině.

Vánoce: tradice Vánoc v českých zemích – adventní období zařazeno do všech předmětů. Zařazena Mikulášská / Čertovská / Andělská škola – jednodenní projekt v rámci výuky. Příprava na vystoupení pro veřejnost – dramatická výuka, zpívání koled na Štědrý den u místní kapličky. Strojení stromečku pro ptáčky – jednodenní projekt zaměřený na přikrmování ptáků a zvěře v zimě.

Vynášení Smrtky: jednodenní projekt mapující tradice obce s vynášením zimy a příchodem jara.

Velikonoce: Barevný týden před Velikonocemi – třídenní projekt všech ročníků, každý den v barvách podle tradic Velikonoc: Modré pondělí, Žluté úterý a Černá středa. Výuka probíhá podle rozvrhu v těchto barvách. Škola podporuje obecní tradici velikonočního řehtání – je nápomocná chlapcům informačně i materiálově.

Čarodějnice: Jednodenní projekt u příležitosti pálení čarodějnic.

Les ve škole – škola v lese / Poznej své okolí
Zapojení 3. - 5. ročníku do poznávání okolí školy – pěší či cyklistické výlety po okolí se zaměřením na přírodovědné, vlastivědné i historické poznatky. Ty jsou pak zpracovávány a ověřovány v navazující výuce. Integrace poznatků ze svého okolí do všech předmětů.
Zapojení všech ročníků do sběru žaludů na obnovu českého lesa a jako krmení pro lesní zvěř.

Den Země
Jednodenní až dvoudenní projekt týkající se ochrany životního prostředí. V rámci projektu je zařazen úklid obce a vysazování zeleně.

Toulky galerií
Jednodenní projekty zaměřené na umění spojené s návštěvou galerie, muzea či historických památek.

Já a kolo
V rámci dopravní výchovy jednodenní projekt zaměřený na znalosti v oblasti dopravního chování na silnici, jízda zručnosti a cyklistický výlet do okolí. Spolupráce s Dopravním hřištěm Nymburk.

Sportujeme pro radost a pro své zdraví
Sportovní akce během školního roku – zimní a letní škola v přírodě, závody v lehké atletice v ZŠ Hořátev a další.

Rytíři čtení
Na konci 1. ročníku žáci předvedou své čtenářské dovednosti a jsou pasováni na rytíře čtení.
V rámci získávání správných čtecích návyků a radosti ze čtení žáci během školního roku čtou knihy buď dle svého vlastního výběru, nebo zadané vyučujícím, které potom prezentují. K přečtené knize zpracovávají pracovní listy nebo vlastní obsah.

Spolupracujeme s místní knihovnou, která žákům pravidelně nabízí program k rozvoji čtenářské gramotnosti a estetického cítění.

Dětský den
Jednodenní projekt, kdy starší žáci vymyslí, připraví, zorganizují a zrealizují zábavný program pro mladší žáky a děti z mateřské školy.

Zdravé zuby
V rámci projektu Zdravé zuby jsou žáci seznámeni se zubní hygienou a se stavbou zubů. Každý ročník zpracovává své pracovní listy. Od září do prosince žáci přinášejí potvrzení o absolvované zubní prohlídce. Před odchodem na vánoční prázdniny pak probíhá hodnocení probraných dovedností a znalostí a přinesená potvrzení jsou odměněna. Zapojují se všechny ročníky.

3. Výchovné a vzdělávací strategie (kompetence)

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základů všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě

A. kompetence k učení
B. kompetence k řešení problémů
C. kompetence komunikativní
D. kompetence sociální a personální
E. kompetence občanské
F. kompetence pracovní
G. kompetence digitální

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Strategie:

- během výuky klademe důraz na čtení a psaní s porozuměním, aby se žáci naučili souvisle vyjadřovat a dovedli správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích
- klademe důraz na práci s textem a vyhledávání informací
- žáky vedeme k sebehodnocení
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, tím je podněcujeme k jejich tvořivosti
- žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád

- učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos
- zadáváme žákům zajímavé termínované domácí úkoly, motivujeme je k tomu, aby uvážlivě volili dobu vypracování
- požadujeme od žáků prezentaci samostatné práce a domácích úkolů
- umožňujeme žákům využívat dostupné informační systémy pro vlastní vyhledávání informací (encyklopedie, slovníky, kroniky, internet)
- zadáváme žákům samostatné práce (individuální a skupinové) vyžadující aplikaci získaných informací
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- zařazujeme prvky alternativních stylů vzdělávání
- přistupujeme k žákům individuálně, respektujeme jejich pracovní tempo

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Strategie:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení dokázali obhájit, ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (SCIO, Hejného metoda a další)
- při výuce v co největší míře motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- na škole v přírodě a projektových dnech používají žáci k logickému řešení mini projekty
- žáci prezentují své názory myšlenkami a nápady v projektech
- vedeme žáky k řešení problémových situaci prostřednictvím dramatizace a modelových situací
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problému prakticky zvládají
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů – nabízíme žáků účast v soutěžích, ve kterých mohou porovnat své schopnosti z druhými
- podporujeme týmovou spolupráci
- podněcujeme žáky k vlastnímu hodnocení
- povzbuzujeme při nezdarech
- využíváme metody brainstormingu

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Strategie:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- žáci se podílejí na zpracování videozáznamů a různé další dokumentace ze školního života
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování
- starší žáci připravují pro mladší žáky různé aktivity (divadlo, dramatizaci, akce na školy v přírodě apod.)
- žáky vedeme k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti, na přípravě, realizaci a hodnocení
- k prezentaci projektů využíváme tisk i média
- žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace
- klademe důraz na prožitkové vyučování
- pracujeme se žáky prostřednictvím nonverbální komunikace
- využíváme prvky dramatizace, hraní rolí a seznamujeme žáky s dalšími prostředky komunikace
- zařazujeme činnosti umožňující spolupráci s různými věkovými skupinami (mateřská škola, klub důchodců, představitelé obce, rodiče a lidé z různých profesních skupin)
- klademe otevřené otázky a vedeme žáky k aktivnímu kladení věcných otázek
- umožňujeme žákům využívat dostupné informační systémy pro vlastní vyhledávání informací (encyklopedie, slovníky, kroniky, internet)
- vedeme žáky k respektování pravidel (umění naslouchat) a zásad slušného chování

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Strategie:

- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, na školách v přírodě apod.)
- usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- proměňujeme skupiny, ve kterých se děti učí
- preferujeme pozitivní hodnocení
- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vedeme žáky k objevování pozitivních kvalit u svých spolužáků
- při výuce využíváme hry, na jejichž realizaci se podílejí žáci
- organizujeme akce pro rodiče a veřejnost
- pravidelně pořádáme zimní a letní školu v přírodě
- umožňujeme dětem skupinovou práci, při které spolupracují děti různého věku a schopností
- nabídkou zájmových útvarů podněcujeme zájmovou činnost a smysluplné využití volného času

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Strategie:

- vedeme žáky k respektování pravidel (umění naslouchat) a zásad slušného chování
- ve třídních kolektivech stanovují pravidla chování žáci společně
- školní řád navazuje na pravidla chování vytvořena ve třídách
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- jsou respektovány individuální rozdíly (národnostní, kulturní)
- je kladen důraz na prožitek
- je kladen důraz na environmentální výchovu (projekt Škola v lese, Den Země, Poznej své okolí)
- žáky vedeme ke třídění odpadů
- při pobytech na škole v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby
- podporujeme týmovou spolupráci
- klademe otevřené otázky a vedeme žáky k aktivnímu kladení věcných otázek

- zařazujeme činnosti umožňující spolupráci s různými věkovými skupinami (mateřská škola, spolek důchodců, představitelé obce, rodiče a lidé z různých profesních skupin
- organizujeme akce pro rodiče a veřejnost
- vyžadujeme od žáků odpovědnost za své chování
- navštěvujeme se žáky obecní úřad a podle možností spolupracujeme
- spolupracujeme se státními orgány (policie, hasiči, záchranáři)
- umožňujeme žákům účast v soutěžích
- pořádáme se žáky akce pro veřejnost připomínající lidové tradice (vánoční zpívání u kapličky, vynášení Smrtky apod.)
- umožňujeme účast žáků na sportovních soutěžích, organizujeme vystoupení pro mateřskou školu a pro seniory

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Strategie:

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti světa práce
- pravidelně organizujeme polytechnické dílny
- umožňujeme žákům vytváření vlastních pomůcek a drobných dárků pro mladší věkové skupiny a rodiče
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce a návrhů na zlepšení
- seznamujeme žáky s bezpečností a ochranou zdraví při práci (cvičení)

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Strategie:

- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- vedeme žáky k tomu, aby se dokázali zapojovat do dění ve svém okolí i prostřednictvím online aktivit, vyhledávat příležitosti, jak využít digitální technologie k učení a osobnímu rozvoji
- ve výuce používáme běžné digitální technologie (počítače, tablety, interaktivní techniku), při výuce používají učitelé i žáci výukové aplikace
- vedeme žáky k respektování pravidel bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi, dodržování pravidel slušného chování v digitálním světě

4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ).

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory (PLPP)

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele. Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, třídní učitel zákonnému zástupci žáka doporučí využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

V případě, že opatření vyplývající z PLPP nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení. Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení. Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání dle IVP. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. Ten umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny u jednotlivých vzdělávacích oblastí.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů). Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti)
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení)
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní

- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání
- v následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ). Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence
- třídní učitelé

5. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.
Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.

Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

V případě, že opatření vyplývající z PLPP žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení. Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení. Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku. Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku. Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem. Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky. Žák vykoná zkoušku před komisí. Komise určí hlasováním výsledek zkoušky. Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka. V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů ŠVP nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané žáky
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojování do kolektivních činností, vedení k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec ŠVP podle charakteru nadání žáka
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- vnitřní diferenciace žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- účast na olympiádách, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských
- zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou

6. Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruh aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Průřezová témata jsou integrována do běžné výuky různých předmětů, případně je jejich obsah realizován formou projektů.

A. Osobnostní a sociální výchova
B. Výchova demokratického občana
C. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
D. Multikulturní výchova
E. Enviromentální výchova
F. Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Téma je členěné do tří částí, které jsou zaměřené na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Do výuky jsou zařazována ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků. Všechna témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a diskusí.

Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování apod.
- sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, moje učení, moje vztahy k druhým lidem
- seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času
- kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak apod.)
- kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu, dovednost navazovat na druhé apod), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Sociální rozvoj

- poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
- komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dialog, komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, prosba, pozdrav, žádost apod.), pravda a lež v komunikaci

Morální rozvoj

- hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respekt apod.

Oblasti osobnostního a sociálního rozvoje jsou integrovány do všech vyučovaných předmětů. Dále s těmito tématy pracují všechny projekty zaměřené na udržování tradic v obci.

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Témata vychází z reálných životních situací a obsahy se co nejvíce vztahují k životní zkušenosti žáků.

- občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, formy participace žáků na životě místní komunity
- občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (práva a povinnosti, přijímání odpovědnosti za své činy), základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo a spravedlnost), soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce apod.)
- formy participace občanů v politickém životě – demokratické volby, obec jako základní jednotka demokratického státu

Tematické okruhy výchovy demokratického občana jsou zařazeny zejména do výuky prvouky a vlastivědy.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Téma podněcuje zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovává jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život.

- Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, evropské krajiny, státní a evropské symboly
- jsme Evropané – instituce Evropské unie

Téma je integrováno zejména do výuky prvouky, vlastivědy, českého a anglického jazyka.

Multikulturní výchova

Tematické okruhy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tématu mohou být ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, dohodou učitelů a žáků apod.

- kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik
- lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, uplatňování principu slušného chování, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného prostředí do kolektivu třídy
- etnický původ – odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, různé způsoby života
- multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění

Téma prostupuje běžným děním ve škole. Z předmětů je obsaženo převážně ve vlastivědě, českém a anglickém jazyce, hudební výchově.

Enviromentální výchova

Témata enviromentální výchovy umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, směřují k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život generací budoucích.

- ekosystémy – les (význam lesa v našem prostředí), pole (význam, hospodaření na polích, změny krajiny vlivem člověka), vodní zdroje, lidské sídlo – město, vesnice
- základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam, ochrana, pitná voda), ovzduší (význam, ohrožování ovzduší), půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy), přírodní zdroje (obnovitelné a neobnovitelné)
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody
- vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, odpadové hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana)

Témata enviromentální výchovy jsou obsažena zejména ve výuce prvouky, přírodovědy, vlastivědy.

Dále se mu věnují projekty Les ve škole / škola v lese, Poznej své okolí a Den Země.

Mediální výchova

Mediální výchova na úrovni prvního stupně základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se medií a mediální komunikace.

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – rozdíl mezi reklamou a zprávou

Témata mediální výchovy jsou zařazena do výuky českého jazyka a informatiky.

7. Učební plán

vzdělávací oblast	předmět	ročník					součet
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	8	7+1	6+1	6+1	45+6
	Cizí jazyk		1	3+1	3+1	3+1	
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5
Informatika	Informatika				1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			11+1
	Vlastivěda				1+1	2	
	Přírodověda				1	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12+1
	Výtvarná výchova	1	1	1+1	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem		20	21	25	26	26	118
Z toho disponibilní časová dotace		1	1	4	4	3	13

IV. Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah je orientačně rozdělen do jednotlivých vzdělávacích oblastí.

- Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura, Cizí jazyk)
- Matematika a její aplikace (Matematika)
- Člověk a jeho svět (Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda)
- Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- Člověk a zdraví (Tělesná výchova)
- Člověk a svět práce (Pracovní činnosti)

Vzdělávací obsah jednotlivých předmětů je tvořen očekávanými výstupy a učivem. V rámci 1. stupně je vzdělávací obsah dále členěn na 1. období (1. až 3. ročník) a 2. období (4. až 5. ročník).

Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Pro usnadnění identifikace jsou očekávané výstupy označeny kódy.

Očekávané výstupy na konci 5. ročníku stanovují závaznou úroveň pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP, která musí být na konci 1. stupně základní školy dodržena. Očekávané výstupy na konci 3. ročníku stanovují jen orientační (nezávaznou) úroveň.

Minimální doporučenou úrovní pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru. Tyto uvedené výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu (IVP) na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.

Všechny výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze případně překročit.

1. Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace				
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura				
Vyučovací předmět	**Český jazyk**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	8	8	8	7	7

Charakteristika a obsah předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 8 hodin týdně v 1., 2. a 3. ročníku, a 7 hodin týdně ve 4. a 5. ročníku. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje poznávat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti, rozvíjí mezilidskou komunikaci.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, ve 2. – 5. ročníku je rozčleněn do tří okruhů: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí s tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k českému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace českého kulturního prostředí
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního i estetického vnímání

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	1.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	využívá praktické prostředky čtení - technika čtení, čtení pozorné, čtení jako zdroj informací; čte písmena - samohlásky AEIOUY, souhlásky MLSP; čte slabiky otevřené, slova z nich složená; vázané spojení slabik, slova s předložkami, víceslabičná slova; hlásky a písmena- TJNDKRVŠZC, dvojhlásky AU, OU, EU; čte slova s uzavřenou slabikou, čte slova se shlukem souhlásek na začátku slov, čte plnovýznamová slova s neslabičnou předložkou, čte slova se dvěma zavřenými slabikami ve slově, slova s nepravidelnou stavbou, jednoslabičná slova, hlásky a písmena HČBŽŘGFCH, hlásky, písmena a slabiky ĎŤŇ, DI TI NI, DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ MĚ, čte texty ze Slabikáře, Čítanky, čte slova se dvěma souhláskami, bez samohlásek, čte QXW, aplikuje formu hlasitého čtení	čtení a psaní
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	začíná si uvědomovat, jakými různými způsoby se lidé dorozumívají; věcné naslouchání - učí se pozorně, soustředěně a aktivně zaznamenat slyšený pokyn, psaný pokyn, na ně reagovat otázkami	orientace v prostoru, poznávání barev a přiřazování, pojmy velký, malý, nahoře, dole, vysoko, nízko, vpravo, vlevo, přiřazování předmětů, utváření logických spojení, co k sobě patří
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	učí se zacházet s různými způsoby a prostředky vyjadřování, zejména s mluveným jazykem; učí se respektovat a využívat základní pravidla v komunikaci, vést rozhovor	rozhovor a jeho pravidla

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči, správně vyslovuje jednotlivé hlásky - cvičení mluvidel, ohebnost jazyka	správná výslovnost hlásek
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí tempo řeči	zvládá základní techniky mluveného projevu - správné dýchání, tvoření hlasu, správné způsoby dýchání při čtení	základní techniky mluveného projevu
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	učí se základní hygienické návyky při psaní -uvolňovací cviky, správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	základní hygienické návyky při psaní
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	učí se správnou techniku psaní - písmo úhledné, čitelné, navázané spojování slabik; učí se psát první písmena, slabiky, slova, krátké věty; zvládá opis a přepis, píše diktát písemen, slabik, slov, vět; učí se kontrolovat vlastní písemný projev, dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, převádí slova z mluvené do psané podoby a dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	opis, přepis, diktát, autodiktát
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	opisuje a přepisuje krátké věty	opis, přepis, diktát
Jazyková výchova		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	učí se a zvládá analýzu a syntézu slov, učí se a zvládá rozlišovat dlouhé a krátké samohlásky v ústním i písemném projevu, rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy, rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky	dlouhé, krátké samohlásky, analýza a syntéza slov, hláska, slabika, slovo, věty

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	2.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	postupně přechází od slabikování k plynulému čtení, postupně zvládá čtení složitějších textů, rozvíjí a prohlubuje čtení souvislého textu	čtení s porozuměním jednoduchého a přiměřeného textu
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	zvládá různé způsoby dorozumívání lidí, věcné naslouchání - pozorně, soustředěně a aktivně zaznamenává slyšený pokyn, psaný pokyn, umí na ně reagovat otázkami	pokyny přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	zachází s různými způsoby a prostředky vyjadřování, zejména s mluveným jazykem, respektuje a využívá základní pravidla v komunikaci, vede rozhovor, seznamuje se s vyjadřováním závislým na komunikační situaci - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	základní komunikační pravidla - rozhovor
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči, správně vyslovuje jednotlivé hlásky, žádost a poděkování	správná výslovnost a tempo řeči
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí tempo řeči	zvládá základní techniky mluveného projevu - správné dýchání, tvoření hlasu, správné způsoby dýchání při čtení	základní techniky mluveného projevu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v bežných školních i mimoškolních situacích	učí se rozeznávat mimojazykové prostředky řeči, jejich významy - používá mimiku a gesta, dokáže popsat v krátkém popisu svého kamaráda, cestu do školy	žádost, popis
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	popisuje vlastními slovy zážitky v souvislém krátkém projevu, slovně reprodukuje zážitek z četby, poslechu, krásné literatury, sdílí ho s ostatními	vypravování
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	umí základní hygienické návyky při psaní -uvolňovací cviky, správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	základní hygienické návyky
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	používá správnou techniku psaní - písmo úhledné, čitelné, píše diktát, kontroluje vlastní písemný projev, převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jeho úplnost	přepis, opis, věta, volné psaní, vyjádření myšlenek
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	učí se písemně vyjadřovat různá sdělení, pocity, myšlenky	volné psaní
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti, vypráví podle nich jednoduchý příběh	vypravuje podle obrázkové osnovy	vypravování podle obrazového materiálu, posloupnost
Jazyková výchova		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	opakuje a zvládá analýzu a syntézu slov, rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky v ústním i písemném projevu	stavba slova - hláska, písmeno, slabika, dělení slov

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJL-3-2-02 porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	umí vyhledat a zařadit slova podřazená ke slovům nadřazeným a naopak	slova souřadná, podřazená, nadřazená
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	seznamuje se s podstatnými jmény, předložkami, slovesy	podstatná jména, slovesa, předložky
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	dokáže užít v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných, přídavným jmen a sloves	správné tvary slov v mluveném projevu, vypravování
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, seznamuje se s jednoduchými souvětími, spojkami, užívá vhodně spojovací výrazy	věta jednoduchá a souvětí
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	používá v ústním i písemném projevu druhy vět podle postoje mluvčího, volí vhodné interpunkční znaménko na konci věty	druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a mekkých souhláskách, dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě- mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, užívá vhodně -ě ve všech skupinách, rozliší vlastní jména a vhodně užívá velké písmeno (věta, vlastní jména)	spodoba uvnitř slov, jména obecná a vlastní, abeceda, psaní -ě, tvrdé a měkké souhlásky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Literární výchova		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném fázování a tempu literární texty přiměřeného věku	postupně zvládá složitější texty, čte s vhodným přízvukem a čte s předložkami, čte s porozuměním, rozlišuje v textu přímou a nepřímou řeč	četba, přímá a nepřímá řeč
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	umí vyjádřit myšlenku ze čteného textu na základě svého pocitu, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost, reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	slovní zásoba, vypravování
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	umí rozlišit poezii od prózy, v poezii se seznamuje s pojmy verš, sloka, rým; pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně, rozliší pohádku od vyprávění	poezie a próza- základní znaky, říkanky, ilustrace
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	vypravuje podle obrázkové osnovy, je schopen samostatného čtení i poslechu	četba, poslech, mimočítanková četba

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	3.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	rozvíjí a prohlubuje čtenářské dovednosti, ovládá orientační prvky v textu, čte plynule	čte s porozuměním texty přiměřené věku, plynulé čtení
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	uvědomuje si, že rozumět textu není samozřejmost, všímá si toho, co znamenají obrazová a jiná sdělení, čtení využívá jako zdroj informací - vyhledávací čtení, klíčová slova, rozumí pokynům přiměřené složitosti	písmený a mluvený projev jako zdroj informací
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	zachází s různými způsoby a prostředky vyjadřování, zejména mluveným jazykem, respektuje a využívá základní pravidla v komunikaci, vede rozhovor, ovládá vyjadřování závislé na komunikační situaci - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	komunikační situace a jejich pravidla
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči, správně vyslovuje jednotlivé hlásky	správná výslovnost
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí tempo řeči	zvládá základní techniky mluveného projevu - správné dýchání, tvoření hlasu, správné způsoby dýchání při čtení	frázování, vhodné zacházení s dechem

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v bežných školních i mimoškolních situacích	učí se rozeznávat mimojazykové prostředky řeči, jejich významy - používá mimiku a gesta	jazykové prostředky řeči
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	popisuje vlastními slovy zážitky v souvislém krátkém projevu, slovně reprodukuje zážitek z četby, poslechu, krásné literatury, sdílí ho s ostatními, využívá věcné naslouchání - umí se vyjádřit na základě pozorného, soustředěného a aktivního vnímání, samostatně vytvoří vypravování podle obrázkové osnovy, popíše výstižně hračku a předměty denní potřeby	vypravování, rozhovor, poslech, vypravování podle obrázkové osnovy, popis
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	umí základní hygienické návyky při psaní - uvolňovací cviky, správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	hygienické návyky při psaní
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	používá úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, zvládá základní formální úpravu textu, kontroluje vlastní písemný projev	opis, přepis, volné psaní
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	učí se písemně vyjadřovat různá sdělení, pocity, myšlenky, zvládá žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, opisuje a přepisuje věty	žánry písemného projevu
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti, vypráví podle nich jednoduchý příběh	poznává další žánry krásné literaury, prohlubuje svůj zážitek z ní základním vhledem do její výstavby - vypravování, umí sestavit jednoduchou osnovu vypravování	vypravování, osnova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Jazyková výchova		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	umí analýzu a syntézu slov, rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky v ústním i písemném projevu	hláska/písmeno, slabika, slovo, věta
ČJL-3-2-02 porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	učí se pozorně sledovat různé významy slov, vět a dalších jazykových/výrazových prostředků, chápe slova a pojmy podle jejich významu, rozlišuje slova nadřazená a podřazená, jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma a homonyma, vyhledává v textu slova příbuzná	významy slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	význam slov
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	dokáže třídit slova podle slovních druhů	slovní druhy, tvary slov
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	ovládá kultivovaný mluvený projev dle obecně platných pravidel	rod, životnost, číslo, pád u podstatných jmen; osoba, číslo, čas u sloves
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	z jednoduchých vět dokáže sestavit souvětí a sestavit větný vzorec	věta jednoduchá, souvětí, vzorec souvětí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	zná a užívá v písemném projevu druhy vět podle postoje mluvčího, vytváří je za pomoci vhodných jazykových a výrazových prostředků	druhy vět, jazykové a zvukové prostředky
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a mekkých souhláskách, dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě- mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, užívá vhodně -ě ve všech skupinách, rozliší vlastní jména a vhodně užívá velké písmeno (věta, vlastní jména osob, zvířat a vlastních pojmenování)	párové souhlásky uvnitř slov, abeceda, vyjmenovaná slova, slova s -ě, obecná a vlastní jména
Literární výchova		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném fázování a tempu literární texty přiměřeného věku	čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu texty odpovídající věku, ročníku žáka	poslech literárních textů (bajka, povídka, pověst, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň), práce s uměleckým textem, recitace, interpretace, dramatizace, reprodukce, přednes literárních textů
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyjadřuje své pocity z přečtěného textu	volná reprodukce slyšeného a přečteného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, pozná různé literární druhy a žánry	poezie, próza
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele, podle svých schopností, rozumí jednotlivým literárním pojmům	literární text, práce s ním, zážitkové čtení a naslouchání, spisovatel, básník, kniha, čtenář, verše, rým

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	1. - 3.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-3-1-01p	čte s porozuměním jednoduché texty	
ČJL-3-1-02p	rozumí pokynům přiměřené složitosti	
ČJL-3-1-04p, 05p, 06p	dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	
ČJL-3-1-08p	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	
ČJL-3-1-09p	píše písmena a číslice - dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen; spojuje písmena a slabiky; převádí slova z mluvené do psané podoby; dodržuje správné pořadí písmen ve slově i jejich úplnost	
ČJL-3-1-10p	opisuje a přepisuje krátké věty	
Jazyková výchova		
ČJL-3-2-01p	rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy; rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky; tvoří slabiky; rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	
ČJL-3-2-08p	píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	
Literární výchova		
ČJL-3-3-01p	pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	
ČJL-3-3-02p	reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	4. - 5. ročník
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	dokáže plynule číst s porozuměním, prohlubuje tiché čtení, hlasité čtení a předčítání	souvislé čtení textu, čtení jako zdroj informací, hlasité čtení a předčítání, tiché čtení
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace, snaží se o přesný popis, přirovnání a správný výběr výrazů, umí je písemně zaznamenat	popis osoby, věci a děje
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	rozhodne o úplnosti či neúplnosti sdělení a vhodně text doplní	práce s textem
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	zvládá stručný popis obsahující fakta, umí vystihnout a zapamatuje si podstatné informace, čte v rolích, vhodně intonuje a dramatizuje text	dramatizace
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	je schopen účinné komunikaci v dialogu, dokáže zanechat vzkaz na záznamníku, v dialogu užívá zásady slušného chování	telefonický rozhovor, vzkaz na záznamník, rozhovor u lékaře, v obchodě apod., dramatizace rozhovoru
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	aktivně a samostatně se zapojí do mediální komunikace, umí posoudit manipulaci v reklamě	reklama, email, rozhlasové a televizní vysílání, internet

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	vyjadřuje se v běžných komunikačních situacích podle komunikačního záměru, používá náležitou intonaci, přízvuk, tempo a pauzy; užívá verbální i neverbální komunikace jako klíčového nástroje jednání v různých životních situacích	poezie - přednes, próza - základy techniky mluveného a čteného projevu
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích, účinně a kultivovaně se dorozumí ve škole i mimo školu	komunikační situace, základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače a zdvořilé vystupování
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	zvládá základní normy písemného vyjadřování, grafické úpravy textu, užívá žánry písemného projevu - inzerát, přihláška, dotazník, adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník)	komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	užívá žánry písemného projevu - vypravování, vypráví podle obrázkové osnovy	vypravování
Jazyková výchova		
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	rozvíjí slovní zásobu a tvoří slova a pojmy, chápe význam slov; rozlišuje a užívá slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, nadřazená a podřazená	slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, nadřazená a podřazená

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	poznává stavbu slova, tvoří nová slova od kořene slova	stavba slova - kořen slova, část předponová a příponová, koncovka, slovotvorný základ, pravopis předpon, přípon a předložek
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	plnovýznamová slova - chápe jejich význam, umí pracovat s tvary slov, určuje mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves, třídí podle slovních druhů, ovládá kultivovaný mluvený projev dle obecně platných pravidel	slovní druhy, podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, skloňování, časování
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	uplatňuje spisovnou češtinu a češtinu hovorovou, chápe, kdy užívá hovorovou češtinu	slova spisovná a nespisovná
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojci označuje základ věty	umí určit základní skladební dvojice - podmět, přísudek; rozezná základní větné členy; umí určit několikanásobný podmět a přísudek, vyvodí nevyjádřený podmět	základní skladební dvojice - podmět, přísudek
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	rozpozná větu jednoduchou a souvětí, změní větu jednoduchou na souvětí, zapíše vzorec souvětí a vytvoří souvětí podle vzorce	věta jednoduchá, souvětí, změna věty jednoduché na souvětí, vzorec souvětí
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	správně použije čárku - souvětí, oslovení, několikanásobný podmět a přísudek	souvětí, spojovací výrazy
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	hledá a poznává významové souvislosti slov příbuzných, postupně zvládá principy pravopisu i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova	vyjmenovaná slova a slova příbuzná - i/y

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	odůvodňuje psaní koncovek sloves ve shodě přísudku s podmětem, umí určovat vzory podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského, shoda přísudku s podmětem	vzory podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského, shoda přísudku s podmětem
Literární výchova		
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vyjadřuje své pocity z přečteného textu, interpretuje je a písemně je zaznamenává	zážitkové čtení a naslouchání
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých možností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volně reprodukuje text podle svých možností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volná reprodukce přečteného a slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	učí se rozpoznávat postavení, zájmy a záměry autora a adresáta, rozlišovat různé funkce vyjádření, poznává další žánry - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; poznává autory a tituly krásné literatury a pokouší se o vlastní tvorbu	literární žánry
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárnách textů používá elementární literární pojmy	rozeznává pojmy bajka, pověst, scénář, režisér, orientuje se ve zvukových prostředcích poezie (verš, rým, sloka, rytmus, přirovnání), rozlišuje literární žánry, seznamuje se se spisovateli, básníky dětské literatury	základní literární pojmy - druhy a žánry: říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	4. - 5.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření		
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-5-1-05p, 10p	vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	
ČJL-5-1-05p	má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	
ČJL-5-1-07p	v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	
ČJL-5-1-09p	popíše jednoduché předměty, činnosti a děje; opisuje a přepisuje jednoduché texty; píše správně a přehledně jednoduchá sdělení; píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy; ovládá hůlkové písmo	
	tvoří otázky a odpovídá na ně	
Jazyková výchova		
ČJL-5-2-03p	pozná podstatná jména a slovesa	
ČJL-5-2-06p	dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	
ČJL-5-2-08p	souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	
Literární výchova		
ČJL-5-3-01p, 02p	dramatizuje jednoduchý příběh; vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	
ČJL-5-3-02p	čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy; určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti	
ČJL-5-3-04p	rozlišuje prózu a verše; rozlišuje pohádkové prostředí od reálného; ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	

2. Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace				
Vzdělávací obor	Cizí jazyk				
Vyučovací předmět	**Anglický jazyk**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	0	1	4	4	4

Charakteristika a obsah předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je zařazen jako samostatný předmět na prvním stupni v hodinové dotaci 1 hodina týdně ve 2. ročníku a 4 hodiny týdně ve 3., 4. i 5. ročníku.

Výuka začíná ve 2. ročníku. Je zaměřena na procvičování řečových dovedností a zvukové stránky jazyka. Žák vnímá zvukové odlišnosti jazyka, začíná si osvojovat výslovnost, význam a intonaci slov. Procvičuje si spojování fonémů, které mu později umožní četbu. Seznamuje se s knihami pro děti, rozumí obsahu krátkého psaného textu s výraznou vizuální oporou. Chápe použití cizího jazyka jako nástroje dorozumění, pozorně naslouchá otázkám a pokynům, reaguje na ně. Opakuje slova, napodobuje rytmus a melodii vět.

Ve 3. ročníku se žák seznamuje s psanou formou jazyka, začíná poznávat pravopis nejfrekventovanějších slov, hláskuje. Při psaní začíná tvořit krátké, srozumitelné věty. Začíná číst krátké příběhy a jednoduché knihy s výraznou vizuální podporou. Rozumí pokynům učitele, reaguje na ně neverbálně i verbálně. Jednoduše odpovídá na známé otázky. Na základě poslechu je schopen odpovědět na otázky.

Ve 4. a 5. ročníku se zdokonaluje poslech s porozuměním. Při čtení žák rozumí jednoduchým krátkým textům odpovídajícího tématu, vyhledá v textu informaci. Dokáže napsat krátký text na osvojené téma. V rámci řečových dovedností se zapojuje do jednoduchých rozhovorů. Klade otázky, odpovídá na ně. Jednoduchým způsobem sděluje základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat. Prakticky aplikuje základní gramatické jevy. Také se seznamuje s reáliemi anglicky hovořících zemí, zejména na příkladech tradic a svátků.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, dorozumět se a vést rozhovor v běžných jednoduchých situacích, hovořit o základních praktických tématech. Testy na konci jednotlivých lekcí jsou založeny na poslechu a praktické aplikaci naučených dovedností. Část hodnocení zohledňuje i míru zapojení do spolupráce.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení cizího jazyka jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- rozvíjení pozitivního vztahu k cizímu jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturních rozmanitostí
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a při komunikaci s cizinci

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	2. - 3.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Řečové dovednosti		
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	rozumí běžně používaným pokynům ve třídě a dokáže je realizovat; rozumí základním otázkám v rámci probraných tematických okruhů a dokáže na ně jednoduše, krátce odpovědět; dokáže replikovat krátkou konverzaci podle daného vzoru	pokyny: stand up, sit down, listen, open, close a další; otázky: What's your name? How are you? How old are you? Who's that? What colour is…? Where is…? What's your favourite…? Have you got…? Can you…?
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	dokáže správně zopakovat slyšený výraz a připojit ke slyšenému slovu jeho význam; známá slova aktivně používá	tematické okruhy: barvy, čísla do 20, školní potřeby, hračky, členové rodiny, domácí mazlíčci, části těla, divoká zvířata, oblečení, volný čas - sporty, hudební nástroje, koníčky, dopravní prostředky, domov - místnosti v domě, jídlo, slovesa gramatika: sloveso být v přítomném čase, have got, can, like, přítomný průběhový čas
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podporu	čte krátký text odpovídající úrovně doplněný obrázky, rozumí obsahu, dokáže odpovědět na související otázky, doplnit vhodné slovo do textu	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	udrží pozornost při poslechu krátké konverzace, písničky nebo vyprávění, dokáže v mluveném projevu najít konkrétní informaci, odpovědět na doplňující otázku	
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	vnímá, že se v angličtině slova píší jinak než se vyslovují; dokáže správně přečíst známé napsané slovo a naopak napsat známé slovo slyšené; zná pasivně některé fonetické znaky a dokáže je interpretovat	výslovnost s, b, p, d, t, a (cat), e, gr, br, fr, o, l, u (bus), h, i (six), i (bike) a další

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	dokáže správně opsat slovo či větu; vybere slovo z nabídky a správně ho napíše do odpovídajícího místa v textu	odpovídající tematické okruhy

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	2. - 3.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 3. ročníku		
Řečové dovednosti		
CJ-3-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	4. - 5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Poslech s porozuměním		
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	rozumí běžně používaným pokynům ve třídě a dokáže je realizovat; rozumí základním otázkám v rámci probraných tematických okruhů a dokáže na ně odpovědět	pokyny: stand up, sit down, listen, open, close a další; otázky: What's your name? How are you? How old are you? Who's she/he? What colour is…? Where is…? What's your favourite…? Have you got…? Can you…? How many…are there? Whose is/are…? What is he/she doing? Do you like…? a další
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	dokáže vybarvit obrázek podle poslechu, na základě poslechu splní úkol odpovídající úrovně - aktivně odpoví na otázku, vybere správnou odpověď z nabídky, umístí objekty na správné místo v obrázku, seřadí obrázky do správného pořadí apod.	tematické okruhy: barvy, čísla do 100, školní potřeby, hračky, domov - místnosti a nábytek, rodina, jídlo, tělo - části těla a popis člověka, zvířata, oblečení, místa ve městě, na vesnici a v přírodě, volný čas - sporty, hudební nástroje, koníčky, dopravní prostředky, povolání, denní rutina, počasí, dny v týdnu, měsíce, datum, čas gramatika: sloveso být v přítomném čase, have got, can, must, like, want, přítomný průběhový čas, přítomný prostý čas, there is, jednotné i množné číslo, přivlastňování, předložky
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální podporu	udrží pozornost při poslechu krátké konverzace, písničky nebo vyprávění, dokáže v mluveném projevu najít konkrétní informaci, odpovědět na doplňující otázku, splní úkol	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Mluvení		
CJ-5-2-01 zapojí se do jednotlivých rozhovorů	vede krátkou konverzaci podle vzoru na zadané téma	tematické okruhy: barvy, čísla do 100, školní potřeby, hračky, domov - místnosti a nábytek, rodina, jídlo, tělo - části těla a popis člověka, zvířata, oblečení, místa ve městě, na vesnici a v přírodě, volný čas - sporty, hudební nástroje, koníčky, dopravní prostředky, povolání, denní rutina, počasí, dny v týdnu, měsíce, datum, čas gramatika: sloveso být v přítomném čase, have got, can, must, like, want, přítomný průběhový čas, přítomný prostý čas, there is, jednotné i množné číslo, přivlastňování, předložky
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	dokáže vést krátký monolog na dané téma, sdělit informace o sobě a o tématech sobě blízkých, vyjadřuje se na úrovni A1 dle CEFR	
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	odpoví na otázku celou větou, dokáže otázku položit, poslechnout si odpověď a odpovědi porozumět, pakliže je na odpovídající úrovni	
Čtení s porozuměním		
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	čte krátké texty v učebnici a dokáže splnit s textem související úkol - odpovědět na doplňující otázku, doplnit vhodné slovo do textu, vybarvit obrázek podle písemného návodu apod.	tematické okruhy: barvy, čísla do 100, školní potřeby, hračky, domov - místnosti a nábytek, rodina, jídlo, tělo - části těla a popis člověka, zvířata, oblečení, místa ve městě, na vesnici a v přírodě, volný čas - sporty, hudební nástroje, koníčky, dopravní prostředky, povolání, denní rutina, počasí, dny v týdnu, měsíce, datum, čas gramatika: sloveso být v přítomném čase, have got, can, must, like, want, přítomný průběhový čas, přítomný prostý čas, there is, jednotné i množné číslo, přivlastňování, předložky
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	čte knihy z řady Graded Readers odpovídající úrovně, s pomocí obrázků rozumí příběhu; čtením zjednodušeného textu přirozeně fixuje větnou stavbu a rozšiřuje slovní zásobu; postupně se zdokonaluje a učí se volit si úroveň knihy, která odpovídá vlastním dovednostem; s postupně se zvyšující úrovní knih nabývá úspěchu a radosti z vlastní schopnosti přečíst knihu v cizím jazyce a porozumět příběhu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Psaní		
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	odpoví na psanou otázku písemně a celou větou; dokáže napsat krátký text na zadané téma; vyjadřuje se na úrovni A1 CEFR	odpovídající tematické okruhy
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	dokáže vyplnit jednoduchý formulář	jméno, věk, adresa, telefonní číslo

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	4. - 5.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku		
Poslech s porozuměním		
CJ-5-1-01p	rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	
CJ-5-1-02p	rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	
Mluvení		
CJ-5-2-01p	pozdraví a poděkuje	
CJ-5-2-02p	sdělí své jméno a věk	
CJ-5-2-03p	vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	
Čtení s porozuměním		
CJ-5-3-02p	rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
Psaní		
	je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	

3. Matematika a její aplikace – Matematika

Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace				
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace				
Vyučovací předmět	**Matematika**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	5	5	5	5	5

Charakteristika a obsah předmětu

Vyučovací předmět matematika je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku, a to v hodinové dotaci 5 hod. týdně v 1. - 5. ročníku.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy:

Člověk a početní operace – žáci si osvojují pojem čísla jako určitého počtu věcí, dále dovednost provádět aritmetické operace a učí se propojovat operaci s reálnou situací.

Závislost, vztahy a práce s daty – žáci si uvědomují změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Orientují se a sami dokáží vytvářet tabulky a grafy.

Geometrie v rovině a prostoru – žáci určují, modelují a znázorňují geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují v jejich okolí. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Zdokonalují svůj grafický projev.

Nestandartní aplikační úlohy a problémy – tento okruh seznamuje žáky s problémovými situacemi z běžného života, učí je pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, navrhovat více možných řešení jednoho problému.

Matematika na 1. stupni je založena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí mladšího školního věku počítat a kreslit. Žáci se v matematice učí řešením úloh a činnostmi. Matematika tak rozvíjí počtářské dovednosti, ale není jen počítáním. Hlavní roli zde hraje otázka smyslu, problémy porozumění a možnosti použití příslušných vědomostí a dovedností. Matematika by měla žáka vybavit tak, aby ji mohl bez obtíží dále používat v praktickém životě i v dalším vzdělávání. Smyslem je naučit chápat žáka matematiku jako prostředek řešení úloh. Má dítěti otevřít cestu k řešení mnoha úloh a situací, které život přináší. Její nerozlučné spojení s jazykovým vyučováním vede žáky k přesnému logickému myšlení.

Svým obsahem umožňuje matematika začlenění většiny průřezových témat a rovněž její využití při realizaci projektových dnů.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu

Vzdělávání v matematice směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců
- rozvíjení logického myšlení a kritickému usuzování
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a a využíváním základních matematických pojmů a vztahů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací a dalších)

- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových úloh vyjadřujících situace z běžného života
- poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení
- rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	1.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Číslo a početní operace		
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	vytváří soubory s daným počtem prvků do 20, počítá do 20, pozná číslice do 20, čte, píše a používá číslice v oboru do 20	numerace 1-20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	porovnává čísla do 20 pomocí znamének >, <, =	porovnávání čísel na základě množství nebo pořadí, znaky větší, menší, rovná se
M-3-1-03 užívá lineárních uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	orientuje se v řadě čísel do 20	číselná řada, číselná osa
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	provádí početní operace sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky	vyjádření počtu a pořadí, znaky +,-,=
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší slovní úlohy v oboru do 20 bez přechodu desítky, umí rozklad čísel v oboru do 20	jednoduché slovní úlohy
Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	modeluje jednoduché situace podle pokynů s využitím pomůcek, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	manipulace s předměty, drobnými mincemi

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
M-3-2-03 doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	řeší příklady typu o n více, o n méně, příklady o n více a n méně, doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru, používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	tabulky, schémata, posloupnost čísel v oboru do 20, orientace v prostoru
Geometrie v rovině a v prostoru		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	rýsuje podle pravítka, rozliší kreslení a rýsování, rozpozná geometrické tvary v rovině a základní tělesa, orientuje se v prostoru	základní geometrické tvary, dokreslování tvarů, spojování bodů, geometrická tělesa (krychle, koule, kvádr, válec), geometrické tvary, rýsování podle pravítka
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	dokresluje tvary	symetrie

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	2.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Číslo a početní operace		
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	porovnává množství a vytváří soubory daných prvků podle daných kritérií v oboru do 20 a do 100 s předchodem přes desítku	sčítání a odčítání s přechodem desítek do 20, 100
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čte, píše a používá číslice do 100, numeruje do 100, uspořádá čísla podle velikosti do 100	čísla desítkové soustavy a jejich čtení, čísla do 100
M-3-1-03 užívá lineárních uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	najde číslo na číselné ose, využije při porovnání	číselná osa do 100
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	provádí aritmetické operace sčítání a odčítání do 100, násobení a dělení do 5, zaokrouhluje na desítky, využívá asociativní zákon, sestaví příklady, počítá se závorkami, rozlišuje sudá a lichá čísla	sčítání a odčítání dvojciferných čísel, vlastnosti operací sčítání a odčítání, násobení a dělení čísly 0-5, počítání se závorkami, sudá a lichá čísla, zaokrouhlování na desítky
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání, slovní úlohy typu x více, x méně	slovní úlohy s využitím sčítání, odčítání, násobení a dělení (0-5)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientace v čase	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	slovní úlohy zaměřené na rozvoj finanční gramotnosti
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100, prokáže znalost řad násobků 0-5	vyhledávání dat v grafu, násobení a dělení čísly 0-5, tabulky, schémata, posloupnost čísel
Geometrie v rovině a v prostoru		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	poznává základní geometrické tvary, vymodeluje, narýsuje a správně popíše bod	základní tvary v rovině (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh), bod
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	vymodeluje, narýsuje a správně popíše úsečku, změří a zapíše délku úsečky v cm, mm; narýsuje a správně popíše přímku a polopřímku, určí průsečík přímek; používá jednotky délky, odhaduje vzdálenost	úsečka, rýsování úseček, měření úseček na cm, mm, přímka, polopřímka, lomená čára, vzájemná poloha přímek, jednotky délky, odhad vzdálenosti
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	osová souměrnost

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	3.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Číslo a početní operace		
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	opakování učiva z předchozího ročníku	opakování
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	porovnává čísla do 1000	porovnávání čísel do 1000
M-3-1-03 užívá lineárních uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	pracuje s číselnou osou do 1000	porovnávání čísel, číselná osa
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	provádí aritmetické operace násobení a dělení, sečte a odečte čísla do 100, do 1000, provádí aritmetické operace dělení se zbytkem, provádí aritmetické operace násobení a dělení násobků 10, provádí aritmetické operace násobení a dělení mimo obor násobilky	násobení 6-10, sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100, sčítání a odčítání zpaměti do 1000, dělení se zbytkem, násobení a dělení násobků 10, násobení a dělení mimo obor násobilky
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří úlohy s využitím násobení a dělení, na sčítání a odčítání zpaměti, řeší a tvoří slovní úlohy na písemné sčítání a odčítání, řeší a tvoří úlohy na násobení a dělení mimo obor násobilky	slovní úlohy s využitím násobení a dělení, slovní úlohy na sčítání a odčítání zpaměti, slovní úlohy na písemné sčítání a odčítání, slovní úlohy na násobení a dělení mimo obor násobilky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	používá a převádí jednotky hmotnosti, objemu a času	jednotky hmotnosti, objemu a času
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	prokáže znalost řad násobků do 10, řeší a tvoří úlohy, ve kterých opakuje osvojené operace s přirozenými čísly, určí počet, číslo správně zapíše a přečte, provede rozvinutý zápis čísla do 1000, zaokrouhluje a provádí odhady výsledků	násobení a dělení 0-10, slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru násobilky, čísla do 1000, zaokrouhlování čísel na desítky a stovky
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	používá a převádí jednotky délky, prokáže znalost řad násobků do 10	jednotky délky, násobení a dělení 0-10
Geometrie v rovině a v prostoru		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	modeluje a znázorňuje základní geometrické tvary, modeluje a rýsuje trojúhelník, poznává a určuje základní geometrické tvary, pojmenuje a narýsuje mnohoúhelník, poznává základní tělesa, modeluje a narýsuje přímky, označí průsečík, narýsuje kružnici a kruh, ovládá pojmy poloměr a průměr	bod, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelníky a rýsování trojúhelníku, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky, tělesa - krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec, přímky a průsečík přímek, kružnice, kruh, rýsování kružnice a kruhu
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	narýsuje úsečku dané délky v cm, mm; přenáší úsečky (proužkem papíru, kružítkem, pravítkem), změří předmět v daných jednotkách, převádí jednotky délky, vyzkouší v praxi odhad vzdálenosti	úsečky, rýsování, měření, přenášení úseček, jednotky délky - měření mm, cm, dm, převádění jednotek délky, odhad vzdálenosti
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	najde a označí střed úsečky, prokáže znalost vlastností čtverce a obdélníku, popíše jejich vrcholy a strany	střed úsečky, čtverec, obdélník

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	1. - 3.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 3. ročníku		
Číslo a početní operace		
M-3-1-01p	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	
M-3-1-02p	čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100; zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat	
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20; umí rozklad čísel v oboru do 20	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	
	zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	
	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	
Geometrie v rovině a v prostoru		
M-3-3-01p	pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit; rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	
M-3-3-02p	používá pravítko	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	4.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Číslo a početní operace		
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost, sčítání a násobení	využívá asociativní a komutativní zákon	vlastnosti početních operací
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	čte, píše a porovnává čísla v oboru do 10 000 a do milionu na číselné ose, numerace do 10 000 a do milionu, vypočítá příklady na písemné sčítání a odčítání, násobení a dělení, provede zkoušku, vypočítá příklady na písemné násobení dvouciferným číslem, provede zkoušku, vypočítá příklady na písemné násobení trojciferným číslem, provede zkoušku, řeší jednoduché rovnice	písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení do 10 000, písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení do milionu, písemné násobení dvouciferným činitelem, písemné násobení trojciferným činitelem, rovnice
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje a provádí odhad výsledků	zaokrouhlování čísel do 10 000 a do milionu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel	provádí aritmetické operace, násobení a dělení mimo obor malé násobilky, řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly; určí počet, uspořádá čísla podle velikosti, porovnává množství a velikost; orientuje se na číselné ose; zapíše číslo v desítkové soustavě, provádí aritmetické operace - sčítání a odčítání do 10 00; používá a převádí jednotky délky, hmotnosti a objemu, používá a převádí jednotky času, orientuje se v jízdním řádu; řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly	násobení a dělení mimo obor násobilek, slovní úlohy, čísla do 10 000, porovnávání čísel, číselná osa do 10 000, sčítání a odčítání zpaměti do 10 000, jednotky délky, hmotnosti a objemu, jednotky času, jízdní řád, slovní úlohy
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	seznámí se se zlomky, přečte a zapíše zlomek, určí správně počet z celku	zlomky
Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-5-2-01 a M-5-2-02 vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	popisuje jednoduché závislosti, s kterými se běžně setkává, čte a vytváří jejich grafické prezentace v jednoduchých případech, určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	přímá úměrnost, graf, tabulka, diagram, jízdní řády, závislosti a jejich vlastnosti
Geometrie v rovině a v prostoru		
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdelník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce	narýsuje a pojmenuje základní geometrické tvary; narýsuje trojúhelník s pomocí kružítka, narýsuje pravoúhlý trojúhelník, pozná a narýsuje rovnostranný trojúhelník, pozná a narýsuje rovnoramenný trojúhelník; narýsuje obdélník a čtverec s využitím kolmic	základní útvary v rovině - bod, úsečka, přímka, lomená čára, polopřímka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník; konstrukce trojúhelníku; pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník; rýsování obdélníku a čtverce

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku se čtením délek jeho stran	grafický součet a rozdíl úseček, lomená čára, měří a porovnává délku úsečky, vypočítá obvod mnohoúhelníku se čtením délek jeho stran; narýsuje přímky a označí jejich průsečík; prokáže znalost vzorců pro výpočet obvodu čtverce a obdélníku, vypočítá obvod; poznává a modeluje základní tělesa	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody; bod, úsečka a přímka; průsečík přímek; obvod čtverce a obdélníku; základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, jehlan, kužel, koule, válec
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	modeluje kolmice a rovnoběžky, seznamuje se se čtvercovou sítí jako pomůckou, rýsuje kolmice (daným bodem), rýsuje rovnoběžky (daným bodem), modeluje a na reálných předmětech ukáže pravý úhel	kolmice a rovnoběžky, čtvercová síť, rýsování kolmic, rýsování rovnoběžek, pravý úhel
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	narýsuje osu úsečky a vyhledá osově souměrné útvary	osa úsečky, osa souměrnosti
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	vyzkouší v praxi odhad vzdálenosti; řeší jednoduché praktické slovní úlohy; vyzkouší řešení číselných a obrázkových řad; vyzkouší doplnění magických čtverců	slovní úlohy, odhad vzdálenosti, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Číslo a početní operace		
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost, sčítání a násobení	využívá asociativní a komutativní zákon; řeší jednoduché rovnice; čte a správně zapisuje zlomek, určuje část z celku; čte a zapisuje římské číslice; pomocí jednoduchých příkladů a postupných kroků se připravuje na písemné dělení dvouciferným číslem	vlastnosti početních operací; rovnice; zlomky; římské číslice; příprava na písemné dělení dvouciferným dělitelem
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	provádí aritmetické operace - sčítání, odčítání, násobení a dělení, určí počet a pořadí čísel; vypočítá příklady na písemné dělení dvouciferným číslem; přečte správně čísla nad milion, provádí operace v oboru čísel na milion; vypočítá aritmetický průměr, řeší úlohy z praxe, násobí a dělí desetinná čísla 10 a 100; násobí a dělí desetinná čísla přirozeným jednociferným číslem	opakování z předchozích ročníků; písemné dělení dvouciferným dělitelem, počítání s velkými čísly, aritmetický průměr, násobení a dělení desetinných čísel 10 a 100, násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje desetinná čísla na desetiny a celky	zaokrouhlování desetinných čísel

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly, seznamuje se s nerovnicemi, hledá řešení nerovnic, používá a převádí jednotky délky, hmotnosti a objemu, používá a převádí jednotky času, orientuje se v jízdním řádu	slovní úlohy s využitím operací - sčítání, odčítání, násobení a dělení; slovní úlohy na písemné dělení dvouciferným číslem; slovní úlohy s využitím operací - sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru nad milion; nerovnice; slovní úlohy na počítání s desetinnými čísly; jednotky délky, hmotnosti, objemu a času, jízdní řád; slovní úlohy na násobení a dělení desetinných čísel
M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	sčítání a odčítání zlomků
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	modeluje desetinná čísla, převádí z desetinných zlomků, čte a zapisuje desetinná čísla; porovnává desetinná čísla a provede jejich rozklad, najde čísla na číselné ose; sčítá a odčítá desetinná čísla	desetinná čísla; porovnávání, sčítání a odčítání desetinných čísel
M-5-1-08 porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	seznámí se se zápornými čísly a vyznačí záporná čísla na číselné ose; řeší magické čtverce	úvod do záporných čísel; magické čtverce
Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-5-2-01 a M-5-2-02 vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	popisuje jednoduché závislosti, s kterými se běžně setkává, čte a vytváří jejich grafické prezentace v jednoduchých případech; řeší číselné a obrázkové řady	závislosti a jejich vlastnosti - tabulka, graf, diagram; číselné a obrázkové řady
Geometrie v rovině a v prostoru		
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdelník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce	narýsuje a pojmenuje základní geometrické tvary; prokáže znalost vlastností úhlopříček, využívá při řešení úloh; pojmenuje správně strany trojúhelníku malými písmeny; vyznačí v trojúhelníku přeponu a odvěsny, sestrojí trojúhelník na základě znalosti odvěsen	základní útvary v rovině - bod, úsečka, přímka, lomená čára, polopřímka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník; vlastnosti úhlopříček; strany trojúhelníku; odvěsny a přepona

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku se čtením délek jeho stran	grafický součet a rozdíl úseček, lomená čára, narýsuje přímky a označí jejich průsečík; prokáže znalost vzorců pro výpočet obvodu čtverce a obdélníku, řeší úlohy z praxe	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody; bod, úsečka a přímka; průsečík přímek; obvod čtverce a obdélníku
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	modeluje a rýsuje kolmice a rovnoběžky, využívá v praxi; modeluje úhel, narýsuje přímý a pravý úhel, používá pojmy vrchol úhlu a ramena úhlu; vyznačí úhlopříčky čtverce a obdelníku	kolmice a rovnoběžky; úhel - přímý a pravý; úhlopříčky
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	používá čtvercovou síť; přečte a správně vyznačí v čtvercové síti souřadnice bodů; s pomocí čtvercové sítě se seznamuje s jednotkami obsahu; vypočítá obsah čtverce a obdélníku pomocí vzorce; převádí další jednotky obsahu; vypočítá povrch krychle a kvádru	čtvercová síť; souřadnice bodů, jednotky obsahu; obsah čtverce a obdélníku; další jednotky obsahu; povrch krychle a kvádru
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	narýsuje osu souměrnosti, pozná osově souměrné útvary	osová souměrnost
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	vyzkouší v praxi odhad vzdálenosti; řeší netradiční úlohy na prostorovou představivost	slovní úlohy, odhad vzdálenosti, prostorová představivost, magické čtverce

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	4. - 5.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku		
Číslo a početní operace		
M-5-1-02p	čte, píše a používá čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000; sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla; zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	
M-5-1-03p	zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách; tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	
M-5-1-04p	zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy; rozeznává sudá a lichá čísla	
	používá kalkulátor	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-5-2-01p	vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	
M-5-2-02p	orientuje se a čte v jednoduché tabulce	
	určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích; provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času; uplatňuje matematické znalosti pro manipulaci s penězi	
Geometrie v rovině a v prostoru		
M-5-3-01p	znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	
M-5-3-02p	měří a porovnává délku úsečky, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice	
M-5-3-05p	určí osu souměrnosti překládáním papíru	
	pozná základní tělesa	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-5-4-01p	řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	

4. Informatika

Vzdělávací oblast	Informatika				
Vzdělávací obor	Informatika				
Vyučovací předmět	**Informatika**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	0	0	0	1	1

Charakteristika a obsah předmětu

Vyučovací předmět Informatika je zařazen ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

Celá vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obor pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v informatice směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, enviromentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
INFORMATIKA	INFORMATIKA	4. - 5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Data, informace a modelování		
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	umístí data správně do tabulky, doplní prvky v tabulce, řadí údaje v tabulce, pracuje s texty, obrázky, tabulkami	sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	sdělí informaci obrázkem, předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel, zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text, zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky, obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	piktogramy, emodži, kód, přenos na dálku, šifra, pixel, rastr, rozlišení, tvary, skládání obrazce
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty, pomocí obrázku znázorní jev, pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	graf, hledání cesty, schémata, obrázkové modely, model

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Algoritmizace a programování		
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	sestaví postup pro robota, aby došel k cíli; ovládá postavu pomocí příkazů; sestaví postup, který postavu vede k cíli; ověří správnost postupu; čte zápis postupu s porozuměním, dokáže jej doplnit, opravit v něm chybu; dokáže určit, jaký bude výsledek vykonání postupu postavou; orientuje se v grafu cest; z mapy cest a zápisu postupu rozpozná počáteční a cílový stav	robot mouse Botley 2.0 - základní ovládání, hledání postupu k zadanému cíli, hledání nejkratší cesty, více cest vede k cíli, hledání koncového stavu, hledání počátečního stavu, čtení a psaní kódu, tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi; přímé ovládání postavy s volným cílem, přímé ovládání postavy se zadaným cílem, čtení hotového zápisu postupu s určením cíle, doplnění chybějícího příkazu v postupu, sestavení postupu k zadanému cíli, doplňování postav do mapy na základě daného zápisu postupu
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	opraví chybný postup pro robota, rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát	řešení problému krokováním - postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy, různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci (studio.code.org, www.umimeinformatiku.cz)
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici, sestavuje různé postupy ke stejnému cíli, aby došel k cíli, v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy (robota)	programování - experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí, události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	v programu najde a opraví chyby	kontrola řešení - porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Informační systémy		
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky; určí, jak spolu prvky souvisí	skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	pracuje se strukturovanými daty	shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
Digitální technologie		
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží; pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí; edituje digitální text, vytvoří obrázek; přehraje zvuk či video; uloží svoji práci do souboru, otevře soubor; používá schránku, krok zpět, zoom; řeší úkol použitím schránky; dodržuje pravidla práce v počítačové učebně nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	digitální zařízení, zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace, ovládání myši, kreslení čar, vybarvování, používání ovladačů, ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom); kreslení bitmapových obrázků, psaní slov na klávesnici, editace textu, ukládání práce do souboru, otevírání souborů, přehrávání zvuku
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů; najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci; rozpozná způsob propojení digitálních zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí; propojí digitální zařízení; při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace; u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst	využití digitálních technologií v různých oborech; práce se soubory; propojení technologií, internet; sdílení dat, cloud
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj; v textu rozpozná osobní údaje; rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele; technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken); uživatelské jméno a heslo; osobní údaje

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
INFORMATIKA	INFORMATIKA	4. - 5.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku	
Data, informace a modelování	
I-5-1-01p	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
I-5-1-02p	popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
Algoritmizace a programování	
I-5-2-01p	sestavuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02p	popíše jednoduchý problém související s okruhem jho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03p	rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
Informační systémy	
I-5-3-01p	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
I-5-3-02p	pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamená do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
Digitální technologie	
I-5-4-01p	najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-03p	popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

5. Člověk a jeho svět – Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je rozdělená do čtyř vyučovacích předmětů – prvouky, přírodovědy, vlastivědy zeměpisné a vlastivědy historické. Prvouka je vyučována v 1. – 3. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně v každém ročníku. Přírodověda a obě vlastivědy se vyučují ve 4. a 5. ročníku, každý předmět v časové dotaci 1 hodina týdně v každém ročníku.

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět				
Vzdělávací obor	Člověk a jeho svět				
Vyučovací předmět	**Prvouka**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	2	2	2	0	1

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět				
Vzdělávací obor	Člověk a jeho svět				
Vyučovací předmět	**Přírodověda**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	0	0	0	1	1

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět				
Vzdělávací obor	Člověk a jeho svět				
Vyučovací předmět	**Vlastivěda zeměpisná**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	0	0	0	1	1

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět				
Vzdělávací obor	Člověk a jeho svět				
Vyučovací předmět	**Vlastivěda historická**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	0	0	0	1	1

Charakteristika a obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které

provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PRVOUKA	1. - 3.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Místo, kde žijeme		
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánku místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	orientuje se v nejbližším okolí, v budově školy, zvládne cestu do školy - vyznačí v jednoduchém plánku místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy – riziková místa a situace
ČJS-3-1-02 začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozorují a popíší změny v obci a jejím nejbližším okolí, obci	obec a místní krajina, její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, významné budovy, dopravní síť - okolní krajina, místní oblast a region, zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
		regiony ČR – Praha a Středočeský kraj, naše vlast – domov, krajina, národ
		základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, Evropa - a sousední státy ČR
		mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Lidé kolem nás		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužákům i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužákům i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická na duševní práce, zaměstnání
		soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
		chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastních emocí; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktů
		právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinností žáků školy
		vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	uvědomují si význam všech povolání, přemýšlí o svém budoucím povolání	názvy povolání, náplň práce některých povolání, společenský význam
Lidé a čas		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje, při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	využívá časové údaje, při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
		současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
		báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích, a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích, a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	národní zvyky a tradice
Rozmanitost přírody		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovnává viditelní proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	pozoruje, popíše a porovnává viditelní proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
		voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu a význam pro život
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě,	nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
		rostliny, houby, živočichové – znaky život, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
		životní podmínky – rozmanitost podmínek života na zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na zemi; podnebí a počasí
		rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlina živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	látky a jejich vlastnosti – třídění látek; změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
Člověk a jeho zdraví		
ČJS 3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
		péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poranění, osobní, intimní a duševní hygiena
		návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost; odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, předcházení dopravní značky; předcházení rizikových situací v dopravě a dopravních prostředích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události a rizika s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniků požárů; ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PRVOUKA	1. - 3.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 3. ročníku	
Místo, kde žijeme	
ČJS-3-1-01p	orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy
Lidé kolem nás	
ČJS-3-2-01p	rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
	dodržuje základní pravidla společenského chování
	při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
	projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02p	pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Lidé a čas	
ČJS-3-3-01p	pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase
	zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-02p	rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-03p	poznává různé lidské činnosti
Rozmanitost přírody	
ČJS-3-4-01p	pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02p	pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
	pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
ČJS-3-4-03p	provede jednoduchý pokus podle návodu
Člověk a jeho zdraví	
ČJS-3-5-01p	uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
	pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p	rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03p	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PŘÍRODOVĚDA	4. - 5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Rozmanitost přírody		
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	dokáže prakticky změřit různé veličiny; vysvětlí koloběh vody, změny skupenství; popíše složení vzduchu; vysvětlí, jak vzniká půda a humus, pozná nejznámější horniny či nerosty; chápe a vysvětlí význam neživé přírody pro život - význam vody, nejdůležitějších plynů, půdy, humusu	třídění látek, změny látek a skupenství, měření veličin; voda - výskyt, vlastnosti a formy, koloběh; vzduch - složení, vlastnosti, proudění vzduchu; nerosty, horniny a půda - zvětrávání, vznik půdy, význam půdy, humus
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	chápe a vysvětlí, na základě jakých jevů se střídá den a noc a proč se v našich podmínkách střídají roční období; vyjmenuje a seřadí planety sluneční soustavy; zná pojmy rovnodennost a slunovrat	sluneční soustava, pohyby Země, den a noc, roční období, podnebné pásy
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	popíše význam lesa, louky, rybníka a mokřadu; pozoruje ekosystém jako společenstvo rostlin a živočichů, pozná některé typické zástupce, popíše vzájemné vztahy mezi nejvýraznějšími součástmi společenstva	základní společenstva, ekosystémy - les, louka, pole, rybník a další; vzájemné vztahy mezi organismy, potravní řetězec, význam rovnováhy v přírodě
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	pozná nejznámější houby, rostliny a živočichy, zařadí organismus do skupiny (bylina, dřevina, plaz, pták, savec atd.); popíše životní projevy společné pro skupinu organismů (způsob dýchání, rozmnožování apod.) a vysvětlí rozdíly mezi skupinami - vysvětlí rozdíl mezi houbou a rostlinou, rozdíl mezi bezobratlými živočichy a obratlovci, rozdíly mezi ptáky a savci apod.	rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u nějznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	vyjmenuje některé lidské činnosti, které přispívají ke zhoršování životního prostředí; vysvětlí některé prvky tzv. neekologického chování; ví, jak se chovat v přírodě; umí třídit odpad; zamýšlí se nad vlastními způsoby ochrany životního prostředí; ví, kde je v okolí chráněné území	odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy (požáry - příčiny a prevence)
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	dokáže založit pokus podle návodu; zdůvodní postup, vyhodnotí ho a vysvětlí	pokus a pozorování
Člověk a jeho zdraví		
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	popíše součásti vybrané orgánové soustavy a její význam; uvede jednoduchý příklad, co jí prospívá a co škodí	stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	zná součásti pohlavní soustavy muže i ženy, způsobem odpovídajím věku vysvětlí jejich funkci; seřadí vývojová stadia lidského života, jednoduše popíše, co člověk v daném stádiu umí; rozumí změnám v průběhu dospívání	pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince, biologické a psychické změny v dospívání
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	ví, které činnosti vykonává v určitou denní dobu, učí se rozvrhnout si svůj čas, plánovat, využívá systémy na evidenci úkolů, vytvoří tzv. "to-do" list	denní režim, duševní hygiena, time management
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	je si vědom existence některých návykových látek, dokáže jednoduše popsat dopad závislosti na člověka a jeho okolí; v modelové situaci dokáže asertivně odmítnout nabídku	návykové látky, hrací automaty, počítače, závislost, odmítání návykových látek
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	vykonává pravidelnou osobní hygienu, chápe její význam; dokáže roztřídit potraviny na prospěšné a málo prospěšné či škodlivé; zná některé nemoci a ví, jak se přenáší, či co přispívá k jejich vzniku	péče o zdraví - výživa (potravinová pyramida), pitný režim; denní režim, hygienické návyky, prevence nemocí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	dokáže ošetřit drobné poranění, vyndat klíště, vydesinfikovat ránu; zná telefonní čísla na jednotky IZS, dokáže přivolat pomoc	odřenina, vyndání klíštěte, telefonní čísla na IZS, komunikace s operátorem, postup v případě ohrožení
Lidé kolem nás		
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	pojmenuje členy široké rodiny, stručně charakterizuje jejich role; vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenksé mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	verbalizuje, co je a co není slušné a ohleduplné chování, rozpozná nežádané chování, dokáže ho popsat a žádat nápravu	mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	spočítá cenu nákupu, zkontroluje vrácené peníze; vysvětlí rozdíl mezi příjmy a výdaji; na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů; vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	soukromé, osobní, veřejné, společné vlastnictví; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz; způsob placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PŘÍRODOVĚDA	4. - 5.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku	
Rozmanitost přírody	
ČJS-5-4-01p	na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p	popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p	zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p	zvládá péči o pokojové rostliny
	chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
	popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-07p	provádí jednoduché pokusy se známými látkami
Člověk a jeho zdraví	
ČJS-5-5-01p	uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujícícch mimořádné události
ČJS-5-5-05p	odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p	ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
Lidé kolem nás	
ČJS-5-2-01p	dodržuje prvidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02p	rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých; uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-03p	používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze; porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz; sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	VLASTIVĚDA ZEMĚPISNÁ	4. - 5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Místo, kde žijeme		
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	najde Hradištko na mapě, s použitím krajů a světových stran popíše, kde leží; zná některá potenciální rizika související s pohybem po obci a okolní krajině a dokáže se pohybovat bezpečně; zná význam důležitých budov v obci a okolí	prostředí domova, orientace v místě bydliště, prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, obec a její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	umí určovat světové strany a orientovat se podle nich, vyčte z mapy určité orientační body a linie; zná lokální vodní toky a plochy, chápe jejich význam, najde v mapě některé řeky a vodní plochy v ČR i Evropě; uvede příklady působení člověka na krajinu a naopak	zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy	vysvětlí rozdíl mezi mapou zeměpisnou, politickou a turistickou, k orientaci v mapě využívá legendu, rozumí vysvětlivkám, orientuje se v mapě	mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky, legenda
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	najde v mapě vybrané kraje ČR, stručně charaterizuje jejich přírodní podmínky, hostpodářství a kulturní dědictví, zná místní zvláštnosti přírody a kultury a jejich význam	regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti s jinými zeměmi	vyhledá v mapě některé evropské státy, zejména státy sousedící s ČR, jednoduše je charakterizuje (měna, jazyk, hlavní město, povrch apod.), popíše některé národní zvyky	Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	pozná a jednoduše popíše, ev. nakreslí státní znak a vlajku ČR, rozdělí ČR na historické územní celky, vysvětlí, kdo je prezident, poslanec, senátor, chápe smysl svobodných, demokratických voleb	naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
Člověk a jeho zdraví		
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	zná některé dopravní značky, zná pravidla bezpečného pohybu v silničním provozu, zejména při přecházení silnice a při jízdě na kole; vyjmenuje bezpečnostní prvky na kole; zná čísla tísňového volání, dokáže přivolat pomoc; zná varovný signál pro příprad ohrožení, dokáže se evakuovat ze školy	osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	VLASTIVĚDA ZEMĚPISNÁ	4. - 5.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku		
Místo, kde žijeme		
ČJS-5-1-01p	popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	
ČJS-5-1-02p	orientuje se na mapě ČR, určí světové strany; řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	
ČJS-5-1-03p	má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě	
ČJS-5-1-04p	uvede pamětihodnosti, zvláštnosti regionu, ve kterém bydlí	
ČJS-5-1-05p	sdílí poznatky a zážitky z vlastních cest	
ČJS-5-1-06p	pozná státní symboly ČR	
Člověk a jeho zdraví		
ČJS-5-5-04p	uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	VLASTIVĚDA HISTORICKÁ	4. - 5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Lidé a čas		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopění vztahů mezi ději a mezi jevy	orientuje se na časové přímce, rozlišuje jednotlivé generace (děti, rodiče, prarodiče), vnímá dějiny jako časový sled událostí	měření času a lidské generace, určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	vnímá muzea a galerie jako úložiště památek na naše předky	péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	pojmenuje rozdíly ve způsobu bydlení a života našich předků a společnosti dnes a dřív	minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj; proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a význané dny; pravěk- doba kamenná, bronzová a železná, Sámova říše, Velká Morava, počátky českého státu - přemyslovská knížata, první čeští králové, Lucemburkové - Karel IV., Husitské hnutí - Jiří z Poděbrad, Jagellonci, Habsburkové na českém trůnu - Třicetiletá válka a bitva na Bílé hoře, Marie Terezie a osvícenství, průmyslová revoluce a 19. století, 1. sv. válka, vznik ČSR, 2. sv. válka a okupace, důsledky války a nástup komunistů k moci, Pražské jaro a jeho důsledky, normalizace a budování socialismu, listopadová revoluce a obnova demokracie

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	VLASTIVĚDA HISTORICKÁ	4. - 5.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku		
Lidé a čas		
ČJS-5-3-04p	rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách	

6. Umění a kultura – Hudební výchova a Výtvarná výchova

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova, které doplňují prvky výchovy dramatické. Prostřednictvím činností se žáci seznamují s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Vzdělávací oblast	Umění a kultura				
Vzdělávací obor	Hudební výchova				
Vyučovací předmět	**Hudební výchova**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	1	1	1	1	1

Vzdělávací oblast	Umění a kultura				
Vzdělávací obor	Výtvarná výchova				
Vyučovací předmět	**Výtvarná výchova**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	1	1	2	2	2

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák

veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat, zejména osobnostní a sociální výchovy (žák respektuje hodnoty zvyků a tradic, uplatňuje kreativitu a originalitu, dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní akce), multikulturní výchovy (chápe žánr v souvislosti s dobou, kulturou a místem vzniku, objevuje a respektuje rozmanitost kultur), mediální výchovy (využívá vlastních schopností v týmové práci při nácviku vystoupení) a dalších. Využíváme individuálních i kolektivních metod a forem práce (práce ve dvojicích, malých skupinách i spolupráce celé třídy či školy), žáci využívají vzájemného učení na základě možnosti prezentovat své umělecké dovednosti před kolektivem, připravují veřejná vystoupení, navštěvují kulturní akce.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	1. - 3.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	ovládá základní dechové a pěvecké návyky a dovednosti, zazpívá vybrané jednoduché písně a hymnu; využívá správné pěvecké návyky a dovednosti při zpěvu, dle svých možností intonuje jednoduchou píseň; uvědomuje si rozdíl mezi lidovou a umělou písní; pohybem vyjádří různé hudební žánry; ovládá jednoduché taneční kroky a rozpozná valčík, polku a pochod; rozpozná durovou a mollovou tóninu, zpívá durové a mollové písně	zvuk - tón, kvality tónu a vztahy mezi tóny, dechová cvičení, pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu; zpěv jednoduchých písní a hymny; sólový zpěv; lidové a umělé písně; jednoduché kánony, dvojhlas, prodleva; pohybové ztvárnění melodie; jednoduché lidové tance - valčík, polka, pochod, taneční hry se zpěvem; zpěv durových a mollových písní
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	vyjádří jednoduchý rytmus pohybem; hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel a při zpěvu; rozeznává klesavou a stoupavou melodii	rytmizace a melodizace jednoduchých textů lidové slovesnosti; klesavá a stoupavá melodie
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá jednoduché doprovody písní	Orffovy nástroje – zobcová flétna
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	reaguje pohybem na tempové a rytmické změny; rozliší základní hudební pojmy; rozpozná podle sluchu vybrané hudební nástroje	pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků; orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybu při tanci či pohybových hrách; jednoduché lidové tance, rytmus, dynamika, melodie, metrum, takt, barva; poznávání některých hudebních nástrojů podle sluchu
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozliší sílu zvuku; pozorně vnímá jednoduché skladby	kvalita tónu - délka, síla, barva, výška; hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	soustředěně poslouchá krátkou hudební ukázku a hodnotí ji, rozliší vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudbu; slovně interpretuje hudbu; rozpozná jednotlivé části písně; čte noty v notové osnově	poslech různých hudebních stylů a žánrů, rozlišení hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; interpretace hudby - slovní vyjádření; předehra, mezihra, dohra; notová osnova

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	1. - 3.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 3. ročníku		
HV-3-1-01p	zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	
HV-3-1-02p	hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	
HV-3-1-04p	reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	
HV-3-1-05p	rozliší sílu zvuku; pozorně vnímá jednoduché skladby	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	4. - 5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	prokáže dovednost dvojhlasého zpěvu; zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem; poznává další hudební nástroje podle sluchu	lidový dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon apod.; poznávání některých dalších hudebních nástrojů podle sluchu
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	propojí vlastní pohyb s hudbou; rytmizuje, melodizuje a hudebně improvizuje; orientuje se v notovém zápisu a zpívá dle notového zápisu; zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, ovládá jejich taktování; rozezná ukončenou a neukončenou melodii; graficky zaznamenává vokální hudbu a melodii	předehra, mezihra, dohra s využitím tónového materiálu písně, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b), zpěv podle notového zápisu, poznávání jednoduchých písní podle notového zápisu; písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, taktování; ukončená a neukončená melodie; grafický záznam vokální hudby a melodie
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní	doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	využívání dostupných hudebních nástrojů k doprovodu písní
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	účastní se poslechu klasické a moderní hudby	poslech klasické a moderní hudby
HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	rytmizuje, melodizuje a hudebně improvizuje; uvede příklady vybraných českých hudebních skladatelů	rytmizace, melodizace, hudební improvizace; čeští hudební skladatelé - Dvořák, Smetana, Janáček

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	odliší tóny podle výšky, síly a barvy; pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb; správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování; rozlišuje základní výrazové prostředky; ovládá základní hudební hry - ozvěna, otázka, odpověď atd.	tóny - výška, síla, barva; hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; frázování; tempo, dynamika, harmonie a barva; intonace a vokální improvizace - hudební hry
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pohybově vyjádří hudbu a její změny, orientuje se v prostoru při tanci a pohybových hrách	pohybové vyjádření hudby, orientace v prostoru

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	4. - 5.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku		
HV-5-1-01p	zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	
HV-5-1-02p, 07p	propojí vlastní pohyb s hudbou	
HV-5-1-03p	doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	
HV-5-1-06p	odliší tóny podle výšky, síly a barvy	
	pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	
	správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1. - 3.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)	vnímání barev, tvarů, světla; seznámení se se základními výtvarnými materiály, technikami, pomůckami a postupy a jejich využitím při výtvarném vyjádření; třídění a pozorování vlastnosti objektů různých tvarů a barev, přehýbání, skládání, stříhání, trhání, lepení
	seznamuje se se základními kompozicemi, jejich možnostmi a limity při použití různých výtvarných postupů	pastelka, vodovky, tempery, křída, přírodniny; tuž, tisk, frotáž; tužka, rudka
	zná a modeluje prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, různé světlosti a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	kresba, malba, model, základní postava – člověk, tělo; pohyb těla, tisk, grafika; práce podle modelu, portrét, koláž
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	tvorbou projevuje své vlastní životní zkušenosti	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby; rozvržení v ploše, geometrické tvary
	v tvorbě uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření, kompoziční záležitosti – prostorové vidění a vnímání; barevné spektrum, míchání barev

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	interpretuje události na základě zkušenosti, volí vhodné prostředky k umožnění vnímání díla různými smysly	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; experimenty s různými výrazovými prostředky, práce s přírodninami a drobným materiálem, využití dvojrozměrné i trojrozměrné metody zobrazení
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, barva – barevné spektrum, míchání barev; fotografie, tiskoviny, reklama, ilustrace
	porovnává odlišné interpretace se svou dosavadní zkušeností	nejstarší výtvarné umění, starověké a raně středověké umění, umění vrcholného středověku a raného novověku
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály; plastika, komiks, fotografie, reklama
	obsah vizuálně obrazných vyjádření interpretuje na základě zkušenosti zvolenými vhodnými prostředky k vyjádření emocionálního zážitku	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání); vyjádření svého názoru, schopnost diskuze nad výtvarným dílem svým i jiných

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1. - 3.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 3. ročníku		
VV-3-1-01p až VV-5-1-05p	zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	
VV-3-1-01p	rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p	uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	4. - 5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty, proporce)	vnímání barev, tvarů, světla, seznámení se základními výtvarnými materiály, technikami, pomůckami a postupy a jejich využití při výtvarném vyjádření
	porovnává prvky a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ; vnímání pozorování, třídění a pozorování vlastnosti	vnímání pozorování, třídění a pozorování vlastností objektů různých tvarů a barev, rozvržení na ploše, geometrické tvary
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, rozvržení v ploše, geometrické tvary
	v tvorbě uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření, barevné spektrum, míchání barev, kompoziční záležitosti – prostorové vidění a vnímání
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
	vyjadřuje rozdíly při vnímání události a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	experimentuje s různými výrazovými prostředky, práce s přírodninami a drobným materiálem
	interpretuje události na základě zkušenosti vhodnými prostředky k umožnění vnímání díla různými smysly	experimentuje a využívá dvojrozměrné i trojrozměrné metody zobrazení

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, reklama, ilustrace
	pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, reklama, ilustrace
	odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	umění novověku, 17. st.; první průmyslový věk, 18. století
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
	na základě vlastní zkušenosti zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, komiks, fotografie, reklama, film, elektronická média
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil, interpretuje obsah vizuálně obrazných vyjádření na základě zkušenosti vhodnými prostředky k vyjádření emocionálního zážitku	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání), vyjádření svého názoru, schopnost diskuze nad výtvarným dílem svým i jiných

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	4. - 5.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku		
VV-5-1-01p až VV-5-1-07p	uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	
VV-5-1-01p, 02p	rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty - velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	
VV-5-1-03p, 04p	při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	
VV-5-1-06p	vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	

7. Člověk a zdraví – Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova je zařazen v 1. – 5. ročníku v časové dotaci 2 hodny týdně. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví.

Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví				
Vzdělávací obor	Tělesná výchova				
Vyučovací předmět	**Tělesná výchova**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	2	2	2	2	2

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Velký důraz je přitom kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu Tělesná výchova, nalezneme především osobnostní a sociální výchovu. Výuka probíhá ve školní učebně a na školním hřišti. Nedílnou součástí jsou projektové dny zaměřené na sportovní aktivity. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemném učení na základě her a prezentace vlastních pohybových dovedností.

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných dovedností s ohledem na jeho individuální schopnosti a opírá se o celkový pohybový projev a míru zapojení do jednotlivých činností.

V 1. - 5. ročníku zahrnuta výuka plavání - 10 lekcí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Strategie naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- žák plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- aktivně se podílí na procesu pohybového učení, pohybových dovedností
- poznává smysl a cíl pohybového učení, zajímá se a vyjadřuje svůj postoj k vlastním výkonům
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení problémů
- žák si osvojuje základní tělocvičné názvosloví
- žák se orientuje v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- žák je veden k aktivnímu přístupu k práci

Kompetence k řešení problémů
- žáci volí vhodné způsoby řešení situací
- vzájemně si radí a pomáhají
- žák je veden k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí
- žák je veden ke skupinové práci a ke kooperaci

Kompetence komunikativní
- žák reaguje na základní povely a pokyny a sám je i vydává, zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- žák je veden ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- žák je motivován ke komunikaci mezi spolužáky

Kompetence sociální a personální
- žák účinně spolupracuje při řešení problémů v týmu
- podílí se na vytvoření příjemné atmosféry ve skupině
- pomáhá slabším spolužákům
- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů
- učitel podporuje sebedůvěru u žáků
- organizuje práci ve skupinách a týmech
- žák je veden k jednání v duchu fair-play – dodržování pravidel
- žáci dostávají úkoly, při kterých mohou spolupracovat
- žákovi je umožněno zažít úspěch
- žáci jsou vedeni k prezentaci svých myšlenek, názorů a vzájemnému respektu

Kompetence občanské
- žák respektuje jeden druhého
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní vztah k pohybu a tělesnému zdraví

- žák je podporován ke vzájemné spolupráci
- učitel potlačuje jakýkoliv projev rasismu, násilí a šikany

Kompetence pracovní

- žák využívá zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky
- užívá jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	1. - 3.
V rámci tělesné výchovy je každoročně nabízen lyžařský výcvik pro žáky 1.-5. ročníku. Dále je také ve všech ročnících zařazována povinná plavecká výuka v rozsahu 10 hodin.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	soustředí se na správné dýchání a držení těla; kompenzuje jednostrannou zátěž speciálními cvičeními	cvičení pro správné držení těla, posílení vnitřního stabilizačního systému, protahování, kompenzační cvičení jednostranného zatížení, sedavého způsobu života
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	zvládá s dopomocí i samostatně cviky na nářadí	cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, skoky na trampolíně, skok na švédskou bednu nebo kozu, chůze po kladině
	zvládá cviky s náčiním	cvičení s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, cvičení s míčem – přihrávky obouruč na místě, chytání obouruč na místě, házení na cíl, házení na dálku
	projevuje samostatnost, odvahu a vůli ke zlepšení svého výkonu	zlepšování výkonů
	zvládá a zdokonaluje osvojené pohybové dovednosti dle svých předpokladů a schopností	průpravná cvičení – cvičení ve stoji spojném, rozkročném, cvičení v lehu na zádech, cvičení koordinace; rovnovážná a balanční cvičení – stoj na jedné noze, poskoky na jedné noze, převaly a kolébky, chůze po lavičce s plněním úkolů, chůze po kladince lavičky; akrobatická cvičení – průprava na koutoul vpřed a kotoul vzad, kotoul ze stoje spojného i rozkročného, průprava na stoj na rukou, stoj s oporou o lopatky a předloktí, posilovací cvičení

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
	zvládá a zdokonaluje osvojené pohybové dovednosti dle svých předpokladů a schopností	průpravná cvičení – cvičení ve stoji spojném, rozkročném, cvičení v lehu na zádech, cvičení koordinace; rovnovážná a balanční cvičení – stoj na jedné noze, poskoky na jedné noze, převaly a kolébky, chůze po lavičce s plněním úkolů, chůze po kladince lavičky; akrobatická cvičení – průprava na koutoul vpřed a kotoul vzad, kotoul ze stoje spojného i rozkročného, průprava na stoj na rukou, stoj s oporou o lopatky a předloktí, posilovací cvičení
	zvládá techniku běhu, startů a skoků	lehká atletika – běh přes (drobné) překážky, rychlý běh do 25 a 50 metrů, starty – nízký a vysoký, štafetové běhy; skoky – skok z místa, skok přes překážku, přeskoky švihadla, přeskok lavičky, skok daleký, skok na překážku, trojskok
	snaží se o pohyb s hudbou	rytmická gymnastika – rytmizace jednoduchých cvičení podle písní, základní krokové variace
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	soutěží, hraje a jedná v duchu fair-play	pohybové hry – hry spojené s během a házením míče
	podílí se v družstvu na úspěchu při hraní her s jednoduchými pravidly	jednoduché skupinové hry, základy fotbalu a florbalu
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	dodržuje pravidla hry, bezpečného chování, hygienické zásady	dodržování pravidel, bezpečné chování, vhodná obuv a úbor
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	reaguje na povely, signály, pokyny a gesta učitele	základní pokyny – nástup, pozor, pohov, vpravo v bok, vlevo v bok, rozchod, nástup na značky aj., společný pozdrav
	umí pojmenovat cvičební nářadí a náčiní	nářadí a náčiní – odrazový můstek, švédská bedna, koza, kladina, žebřiny atd.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	1. - 3.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 3. ročníku		
TV-3-1-01p	zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	
TV-3-1-04p	dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygyienické návyky při pohybových aktivitách	
TV-3-1-05p	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti; projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám; zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	4. - 5. ročník
V rámci tělesné výchovy je každoročně nabízen lyžařský výcvik pro žáky 1.-5. ročníku. Dále je také ve všech ročnících zařazována povinná plavecká výuka v rozsahu 10 hodin.		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	zvládá s dopomocí i samostatně cviky na nářadí	cvičení na lavičkách, skoky na trampolíně, skok na švédskou bednu nebo kozu, chůze po kladině
	projevuje samostatnost, odvahu a vůli ke zlepšení svého výkonu	zlepšování výkonů
	zvládá a zdokonaluje osvojené pohybové dovednosti dle svých předpokladů a schopností	průpravná cvičení – cvičení ve stoji spojném, rozkročném, cvičení v lehu na zádech, cvičení koordinace; rovnovážná a balanční cvičení – stoj na jedné noze, poskoky na jedné noze, převaly a kolébky, chůze po lavičce s plněním úkolů, chůze po kladince lavičky; akrobatická cvičení – stoj na rukou, stoj s oporou o lopatky a předloktí; posilovací cvičení
	zvládá techniku běhu, startů a skoku	lehká atletika – běh přes překážky, rychlý běh do 50 metrů, starty – nízký a vysoký, štafetové běhy; skoky – skok z místa, skok přes překážku, přeskoky švihadla, přeskok lavičky, přeskok pruhu širokého 50 - 100 cm, skok daleký, skok na překážku, trojskok
	umí několik souvislých přeskoků přes švihadlo, dokáže se odrážet z jedné nohy, z obou nohou	přeskoky švihadla, odraz
	snaží se o pohyb s hudbou	rytmická gymnastika – rytmizace jednoduchých cvičení podle písní, základní krokové variace

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
	učí se zpracovat míčovou přihrávku a dále míč odehrát	cvičení s míčem – přihrávky obouruč na místě, chytání obouruč na místě, házení na cíl, házení na dálku, míčové hry
	pokusí se o správné provedení kotoulu	kotoul vpřed, kotoul ze stoje spojného i rozkročného, dva kotouly za sebou
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	kompenzuje jednostrannou zátěž speciálními cvičením	kompenzační cvičení jednostranného zatížení, sedavého způsobu života
	soustředí se na správné dýchání, držení těla a rovnováhy	správné dýchání, držení těla
	nacvičuje základní techniku chůze a běhu i se zátěží v různém terénu	překonání přírodních překážek, pravidla chování v přírodě, chůze k vzdálenému cíli (8-15 km)
	učí se orientovat v přírodě podle značek	orientace v terénu
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	volí si pohybovou aktivitu dle svých schopností	fyzické testy
	vytváří varianty jednoduchých pohybových her	pohybové hry
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	reaguje na povely, signály, pokyny a gesta učitele	základní povely – nástup, pozor, pohov, vpravo v bok, vlevo v bok, rozchod, nástup na značky aj., společný pozdrav, chůze na počítání
	dodržuje pravidla hry, bezpečného chování, hygienické zásady	dodržování pravidel, bezpečné chování, vhodná obuv a úbor
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	svými slovy zhodnotí spolužákovo provedení vybrané pohybové dovednosti	kotoul vpřed, kotoul ze stoje spojného i rozkročného, dva kotouly za sebou
	upraví svou pohybovou činnost na základě učitelova pokynu	základní povely – nástup, pozor, pohov, vpravo v bok, vlevo v bok, rozchod, nástup na značky aj., společný pozdrav, chůze na počítání

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	soutěží, hraje a jedná v duchu fair-play	pohybové hry – hry spojené s během a házením míče
	podílí se v družstvu na úspěchu při hraní her s jednoduchými pravidly	základy fotbalu a florbalu
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	umí pojmenovat cvičební nářadí a náčiní	nářadí a náčiní – odrazový můstek, švédská bedna, koza, kladina, žebřiny atd.
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	zorganizuje pohybovou aktivitu pro spolužáky	plánování a realizace pohybové aktivity
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	dokáže pomocí metru a stopek změřit sportovní výkon	měření sportovních výkonů
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	je seznámen s informačními zdroji v oblasti sportu; vyhledá informace o sportovních akcích ve svém okolí	média, odborná literatura

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	zvládá základy plavání	dýchání do vody, osvojování plaveckých dovedností
	dodržuje hygienu plavání	základní hygiena při plaveckém výcviku (sprchování, mytí mýdlem, plavky, čepice), sebeobsluha
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti	zásady bezpečnosti při plavání i pohybu v bazénu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	4. - 5. ročník
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku		
TV-5-1-01p	chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu	
TV-5-1-02p	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	
TV-5-1-03p	zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	
TV-5-1-04p	uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	
TV-5-1-05p	reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	
TV-5-1-06p	dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair-play	
	zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	
	zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	

8. Člověk a svět práce – Pracovní činnosti

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Tento předmět patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce				
Vzdělávací obor	Člověk a svět práce				
Vyučovací předmět	**Pracovní činnosti**				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	1	1	1	1	1

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu), Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy, *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	1. - 3.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Práce s drobným materiálem		
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	udržuje pořádek a čistotu, dodržuje zásady bezpečnosti práce, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, využívá prvky lidové tvořivosti	pořádek pracovní plochy, organizace práce, bezpečnost a hygiena, práce s drobným materiálem a jeho vlastnostmi - papír, karton, přírodniny, modelovací hmota, textil, korálky, drát, folie; lidové zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce a další), řemesla
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle návodu a předlohy	jednoduché pracovní operace a postupy
Konstrukční činnosti		
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	montuje a demontuje své práce, pracuje podle návodu a předlohy	práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů, práce s návodem, jednoduchým náčrtem
Pěstitelské práce		
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pozoruje růst rostliny, rozliší základní jedovaté rostliny, zná své případné alergie, dbá na svoji bezpečnost	pozorování, pěstování rostlin ze semen v místnosti, rostliny jedovaté, léčivé, běžné, alergie
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	zná zásady péče o rostliny, dokáže vysít semena rostlin	základní podmínky pro pěstování rostlin, setí semen

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
Příprava pokrmů		
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	pojmenuje základní kuchyňské náčiní používané při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování, umí přichystat jednoduchý studený pokrm, vybere potřebné potraviny pro přípravu pokrmu, ví, kde nakoupit vhodné potraviny, ví, jak skladovat základní potraviny s ohledem na jejich trvanlivost a bezpečí zdraví	základní kuchyňské vybavení používané při stolování, jednoduchá úprava stolu, příprava jídla dle návodu, výběr, nákup a skladování potravin
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	ovládá základy správného stolování a společenského chování	pravidla správného stolování a hygieny

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	1. - 3.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 3. ročníku		
Práce s drobným materiálem		
ČSP-3-1-01p	zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	
Konstrukční činnosti		
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	
Pěstitelské práce		
ČSP-3-3-01p	provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny	
Příprava pokrmů		
ČSP-3-4-01p	upraví stůl pro jednoduché stolování	
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	4. - 5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	**ŠVP**	**UČIVO**
Práce s drobným materiálem		
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiállu	vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy výrobky z daného materiálu	práce s drobným materiálem a jeho vlastnostmi – papír, karton, přírodniny, modelovací hmota, textil, korálky, drát
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	využívá při tvůrčích činnostech prvky lidových tradic a řemesel	lidové zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce apod.) a řemesla
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	při své práci využívá vhodné pracovní pomůcky a nástroje	funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnsoti práce; poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek a čistotu, dodržuje zásady bezpečnosti práce, dokáže poskytnout první pomoc při poranění	pořádek pracovní plochy, organizace práce, bezpečnost a hygiena, první pomoc
Konstrukční činnosti		
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	montuje a demontuje své práce	práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	pracuje podle návodu a předlohy	práce s návodem, jednoduchým náčrtem
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc ři úrazu	udržuje pořádek a čistotu, dodržuje zásady bezpečnosti práce, dokáže poskytnout první pomoc při poranění	pořádek pracovní plochy, organizace práce, bezpečnost a hygiena, první pomoc
Pěstitelské práce		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, využívá znalostí základních podmínek pro pěstování rostlin; provádí jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo; pěstování rostlin ze semen v místnosti či na zahradě;
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	je schopen pěstovat a ošetřovat pokojové i jiné rostliny	pěstování pokojových rostlin
ČPS-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů
ČPS-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek a čistotu, dodržuje zásady bezpečnosti práce, dokáže poskytnout první pomoc při poranění	pořádek pracovní plochy, organizace práce, bezpečnost a hygiena, první pomoc
Příprava pokrmů		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	rozeznává základní vybavení kuchyně a orientuje se v něm	základní kuchyňské vybavení, úprava stolu
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	dokáže samostatně připravit jednoduchý pokrm	výběr, nákup a skladování potravin

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP	ŠVP	UČIVO
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	pravidla správného stolování a hygieny
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	udržuje pořádek a čistotu, dodržuje zásady bezpečnosti práce, dokáže poskytnout první pomoc při poranění v kuchyni	pořádek pracovní plochy, organizace práce, bezpečnost a hygiena, první pomoc v kuchyni

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	4.-5.
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření na konci 5. ročníku		
Práce s drobným materiálem		
ČSP-5-1-01p	vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	
ČSP-5-1-02p	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	
ČSP-5-1-04p	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	
Konstrukční činnosti		
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	
ČSP-5-2-03p	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	
	užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	
Pěstitelské práce		
ČSP-5-3-01p	dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin	
ČSP-5-3-02p	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	
ČSP-5-3-04p	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	
Příprava pokrmů		
ČSP-5-4-01p	uvede základní vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	
ČSP-5-4-03p	dodžuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	
	uplatňuje zásady správné výživy	

V. Hodnocení a klasifikace žáků

Právní vymezení:
zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění
vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání v platném znění

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
§ 51 školského zákona

1. *Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.*

2. *Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.*

3. *Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.*

4. *U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.*

ÚVOD

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění (školský zákon § 44)

Učitelé Základní školy a Mateřské školy Hradištko, okres Nymburk přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativní funkce. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení.
V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, rámcovém a školním vzdělávacím programu.

STUPNĚ KLASIFIKACE A HODNOCENÍ

1. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:
   1 – výborný
   2 – chvalitebný
   3 – dobrý
   4 – dostatečný
   5 – nedostatečný
   nehodnocen

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice.

2. Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:
   1 – velmi dobré
   2 – uspokojivé
   3 – neuspokojivé

3. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
   a) prospěl(a) s vyznamenáním
   b) prospěl(a)
   c) neprospěl(a)
   d) nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm
   a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
   b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nebo odpovídajícím slovním hodnocením
   c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nebo odpovídajícím slovním hodnocením
   d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ve školním vzdělávacím programu na konci prvního pololetí

4. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
   a) pracoval(a) úspěšně
   b) pracoval(a)

ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ A KLASIFIKACI

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
   a. soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
   b. různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
   c. kontrolními testy, písemnými pracemi a praktickými zkouškami
   d. analýzou výsledků činnosti žáka, včetně portfolia výstupů žáka
   e. konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a zdravotnických služeb, zejména u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
   f. rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

2. Učitel si počíná tak, aby klasifikoval žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita i kvantita klasifikace tvoří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.

4. Kontrolní testy, písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka a bez prodlení ji sdělovat prostřednictvím žákovské knížky (deníčku) zákonným zástupcům žáka.

ZÁSADY KLASIFIKACE A HODNOCENÍ

z § 14 vyhlášky o základním vzdělávání:
Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Prospěch

1. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen "učitel") uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt vůči žákovi. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení.

2. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Hodnotí se kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

3. Učitel bere při klasifikaci zřetel na zaměření a cíle skupin předmětů s převahou teoretického zaměření, předmětů s převahou praktických činností a předmětů s převahou výchovného a uměleckého zaměření.

4. Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.

5. Hodnocení určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

6. Učitel rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

7. Případy problémů a skutečností hodných zvláštního zřetele ve vzdělávání žáků se projednávají v pedagogické radě, a to zejména v obdobích 1. a 3. čtvrtletí.

8. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci.

Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě.

2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období.

3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k účinnosti předešlých kázeňských opatření.

4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování v době vyučování. Porušil-li žák mimo vyučování zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky. Pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu ve výchově k vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování.

Slovní hodnocení

1. Použití slovního hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje ředitel na doporučení pedagogicko-psychologické poradny a na základě žádosti rodičů.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení.

2. Žáci jsou navykáni na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno.

3. Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací.

4. Pedagog vede žáka v dovednosti sebe hodnotit ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje.

KRITÉRIA PRO JEDNOTLIVÉ STUPNĚ KLASIFIKACE CHOVÁNÍ

Stupeň 1 (velmi dobré)
Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. V jeho chování je zřetelná slušnost, respektování ostatních, takt, zdvořilost, ohleduplnost. Ojediněle se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)
Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Žák je však přístupný výchovnému působení ze strany školy a projevuje snahu své chyby napravit.

Stupeň 3 (méně uspokojivé)
Žák se dopustí závažného přestupku proti školního řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

§ 31 školského zákona
Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření a pochval nebo jiných ocenění.

Z § 17 vyhlášky o základním vzdělávání

Pochvaly
Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Napomenutí a důtky
Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti porušení žákovi uložit:
a) napomenutí třídního učitele
b) důtku třídního učitele
c) důtku ředitele školy

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Další informace k výchovným opatřením
Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (školní matriky). Udělení pochvaly a jiného ocenění z výše uvedených důvodů se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.
V případě prokázané šikany se postupuje podle krizového plánu, který je součástí minimálního preventivního programu a zahrnuje kázeňská opatření.

KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH

Při klasifikaci výsledků vzdělávání se hodnotí zejména:
1. kvalita výsledků vzdělávání
2. píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
3. ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
4. kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
5. uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí a jiných činnostech
6. schopnost nalézat, třídit a interpretovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
7. kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
8. přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
9. osvojení účinných metod samostatného studia

10. osvojení dovednosti účinně spolupracovat

Hodnotící stupnice

Stupeň 1
Žák ovládá požadované poznatky, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje vlastní práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Umí samostatně studovat vhodné texty – dokáže se učit.

Stupeň 2
Žák ovládá požadované poznatky, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Umí samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Umí samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich zisku a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Stupeň 5
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických

úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, a to i při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

Nehodnocen
Hodnocení se používá v případech uvedených v zákoně č.561/2004 Sb. § 52, odst.5 a ve vyhlášce č.48/2005 Sb. § 15, odst.9.

HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

KOMISIONÁLNÍ A OPRAVNÉ ZKOUŠKY

Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel
b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ ŽÁKA O VÝSLEDCÍCH VZDĚLÁVÁNÍ

Učitelé jednotlivých předmětů informují obvyklým způsobem (prostřednictvím žákovské knížky, resp. deníčků); třídní učitelé 1. stupně průběžně kontrolují žákovské knížky.
Učitelé informují zákonné zástupce na třídních schůzkách, případně v konzultačních dnech nebo při jiných příležitostech z rozhodnutí ředitele školy, a také v případech, kdy o to zákonní zástupci žáka požádají.
Třídní učitel informuje zákonné zástupce v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování žáka, bezprostředně a prokazatelným způsobem s vědomím ředitele nebo jeho zástupce.

DALŠÍ USTANOVENÍ

Z § 18 vyhlášky o základním vzdělávání
Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky a současně je žákem kmenové školy, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen „zkoušející škola“). Zkouška se koná:
a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

VI. Autoevaluace školy

1. Program školy

cíle
- soulad školního programu s RVP
- další programová nabídka např. pro žáky se SVP, variabilita programu – dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy, průřezová témata

kritéria:
- soulad ŠVP s RVP
- plnění školního vzdělávacího programu
- relace mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy
- programová nabídka žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- soulad nabídky volitelných a nepovinných předmětů s představou žáků a rodičů
- variabilita ŠVP

nástroje a metody:
- kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP
- vlastní hodnocení učitelů a žáků

2. Podmínky ke vzdělávání

cíle
- vliv personálních podmínek na vzdělávání
- materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky
- kvalita pracovního prostředí školy
- efektivita využívání finančních zdrojů
- rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty…)

kritéria:
- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků
- funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor…

- kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole
- vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat – tzn. didaktická úroveň vybavení pomůckami, technikou, studijním materiálem…
- efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
- zabezpečování nadstandardních zdrojů (mj. účast v projektech, grantech)

nástroje a metody:
- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků
- zhodnocení inventarizace

3. Průběh vzdělávání žáků

cíle
- průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP

kritéria:
- podpora vytváření cílových kompetencí ŠVP
- kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima
- vyváženost struktury hodin (vztah k věku žáků a k cílům výuky)
- návaznost učiva
- rozmanitost vyučovacích postupů (styly učení) podporujících vytváření žádoucích vzdělávacích způsobilostí žáků
- účelnost použití metod výuky vzhledem k cíli a tématu vyučování
- využívání sociálních forem vzdělávání
- využívání metod samostatné práce žáků
- individuální přístup k výuce
- efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické technika
- prostor pro individuální nebo skupinové aktivity
- uplatnění kooperativní techniky učení
- využití vstupních motivačních metod
- motivace v průběhu výuky
- dodržování stanovených pravidla hodnocení
- prověřování výchozích znalostí a dovedností
- průběžné vyhodnocování výsledků učení
- vedení žáků k sebekontrole a sebehodnocení
- prostor pro vyjadřování vlastního názoru
- dodržování pravidel komunikace
- psychosociální podmínky výuky
- motivační hodnocení
- práce s chybou

nástroje a metody:
- školní dokumentace

- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- hodnocení žáků (např. technikou volného psaní)
- vlastní hodnocení, případně vzájemné hodnocení

4. Výsledky vzdělávání žáků

cíle
- výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

kritéria
- efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání
- dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP
- zvládání očekávaných výstupů
- dovednost spolupracovat a komunikovat
- pracovní dovednosti
- nízký počet neúspěšných a trestaných žáků
- vysoký stupeň podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- velmi dobré výsledky v testech
- úspěšné uplatnění žáků
- výsledky žáků v soutěžích
- existence zřetelného společenského a kulturního chování žáků a jejich dobré disciplíny

nástroje a metody:
- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- hodnocení žáků (např. technikou volného psaní)

5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy

cíle
- kvalita výchovného poradenství
- přístup k informacím a jejich přenos
- kvalita a využívání žákovské a rodičovské iniciativy
- vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalších osob a jejich dopad na vzdělávání
- vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- klima, kultura, étos školy

kritéria
- kvalita činností výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů

- přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – např. PPP, SPC…
- existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu
- existence zřetelně přívětivého prostředí
- existence důvěry žáků (i rodičů) k učitelům a vedení školy
- úroveň morálky žáků a učitelů, vztahů žák/učitel, kultury vzájemných kontaktů

nástroje a metody:
- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků
- dotazníkové řešení pro rodiče žáků
- zprávy z kontrolní činnosti obce

6. Řízení školy

cíle
- kvalita systémového řízení
- plánování řídících činností (koncepce školy, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol…)
- efektivita organizace školy
- metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, samostudium…
- systém vedení pedagogických pracovníků – především efektivita výsledků hospitací
- kontrolní systém

kritéria:
- zhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu
- koncepčnost řídících činností ve škole – jejich zřetelná strategie
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
- účelnost rozvrhu hodin
- kvalita a efektivita školního řádu
- koncepční zajištění personálního rozvoj
- vztah systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k dalšímu rozvoji školy a k realizovanému vzdělávacímu programu
- systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy
- zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím
- systém prosazování progresivních trendů vzdělávání
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci)
- kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu

nástroje a metody:
- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

7. Úroveň výsledků práce školy

cíle
- kvalita výsledků vzdělávání
- prezentace školy
- spolupráce s partnery
- organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav…

kritéria:
- zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání
- propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy
- prezentace školy na veřejnosti a odezva
- zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit
- organizace vystoupení, koncertů, výstav…
- účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách…
- účast žáků a rodičů na akcích školy
- kvalita výroční zprávy

nástroje a metody:
- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse
- výroční zpráva školy